

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, december 30-án.

359. szám.

A kedvencz papagály.

Két nap választja el az országot attól a terminustól, midőn a közjogi kódex utolsó lapja magától becsukódik és a magyar állam ismét az államok cse-csemőkorába jut, az abéczeelőtti kor-szakba, amikor a törvény még nem volt írott akarat, csak akarat egyszerűen. A tizenkilencedik század kürtői nagyot bámulnak majd erre, a szkeptikus államtudósok szívesen mosolyognak majd erre, hogy az állam ime mégis csak az erősebbnek a joga, amint ők tanítják, a hazafiúnak azonban a szíve összeszorul és a szeme azokra néz, akik ezt az állapotot okozták; azokra, arra a háborgó embersokaságra, melyet az obstruáló magyar ellenzéknek hívnak, mely tagadja, hogy ő e forradalom okozója, valamint általában is eddig még mindenki tagadta, hogy forradalmat csinál. A háborgó ellenzék nem csillapodik, a milliónyi szem nem tud ebbe a testbe higgadtságot szuggerálni; de ekkor az ellenzéki hullámok szélén megmozdul egy hősi alak és kiáll a partra. Apponyi az, aki szavának harsogó ezüst trombitáját készül megfújni a Házban. „No most — gondolják a szorongó szívek — no most, a hullámok istene quos ego-t fog harsogni a mérges vízcseppeknek . . . Quos ego! A naiv szorongó szívek ezt várják. És megszólal a hősi alak valóban, de nem kiált quos ego-t a vízcseppeknek, nem az alkotmányt védi. Horánszky Nándort védi.

Oh, ő nem akar békíteni többé. Pályájának fővonása az, hogy e pályán mindig kellően meg tudta válogatni azokat a szempontokat, amelyekből terhes kötelezettségek nem származnak. Szellemi organizmusának ereje az, hogy amit megragad, azt mindig csak úgy lehet a kezéből kiragadni, vagy azt ő maga dobja úgy el, hogy a zsákmány egy csücske az ő kezében marad. Egy egész spanyolfalat ragaszthatna már össze ezekből a csücskökből, e tarka szövetekből, amelyeknek mintájából huszonöt esztendő quodlibetjét lehetne összeállítani úgy, hogy az egészből — mint a márczius előtti rébuszképeken — látható volna gróf Apponyi Albert képe. A múltnak ez eredményes (szövetcsücskökben eredményes) folytonosságát egyszer fenyegette veszedelem. Ezernyolczszázkilenczvenhatban, a millennium esztendőjében, januárius tizenötödike után, mint gróf Apponyi Albert ma maga megvallotta, miután a kuriai biráskodás javaslatára vonatkozó várakozásai nem teljesültek, egy rövid nyilatkozattal visszavonhatta volna ő a Treuga Dei megajánlását; haj, de akkor egy csücsök kicsuszott volna a kezéből és a szociális vigneltákból, esendörkardbojt-imitációkból és szabadelvű szövetecskékből készült spanyalfalból hiányzott volna az az aranyos szélű csücsök, melyre a Treuga Dei volt írva. Ekkora veszedelem! . . . És ez a békítés árán történt volna? . . . Nem, nem, gróf Apponyi soha többé nem fog békíteni.

Igaz, ezernyolczszázkilenczvennyolczban, két évvel a csücsök-história után, megint egy szövetet látott maga előtt kiterítve gróf Apponyi Albert. Az 1898. I.-et, amelybe a gazdasági önállóság szimbólumai voltak kissé homályos alapon belevésve; akkor gróf Apponyi Albert — megfedekezvén a korábbi benső fogadkozásról — ismét a csücsök reményében békített; azért, hogy a külön vánterület szövetéből szintén ragaszthasson majd valamit a quodlibetre, pályája elmés emlékeztetőjére. És ismét mi lett ennek a vége? . . . Az, hogy most meg már a csücsök sem maradt meg. Ekkora veszedelem! . . . És ez is a békítés árán történt! . . . Nem, nem; gróf Apponyi nem fog békíteni soha többé.

Ő eltekint a dolgok egyvelegén és csücskeit egyelőre szaporítani nem akarja. Nagyobb konceptusokhoz szokott egyéniségét ma beléolvastotta az ugynevezett Horánszky-ügybe és két nappal azelőtt, hogy bekövetkezik az ex-lex-állapot, két délelőttel az előtt a rémes délelőtt előtt, hogy a magyar pénzügyminiszter törvénnyel megadott fölhatalmazás nélkül fog utalványozni az állampénztárakból; és néhány héttel amaz elképzelhetetlen nap előtt, midőn Hock János egy törvényesen meg nem szavazott képviselői gaget fog felvenni a képviselőház pénztárából, e sötét jövődől előtt gróf Apponyi Albert nem lát sürgösebb közügyet a Horánszky „leleplezéseinek” való csatlakozásnál. Mily ártatlannak

A kis szeplős.

Írta: Mikszáth Kálmán.

(Folyt.)

Másnap a városba ment Kuprinyné, s amint kiszivárgott utjának cselje, a gyerekek is széthordták a tegnapi iskola-jelenet híret, lön nagy hullámmás, mozgás. Régen volt ilyen szenzáció Bloboóczon. Az asszonyok átbeszélgettek egymással a kerítéseken, a házak előtti kis kertekből, hol egy-egy mályvarózsa nyílik a hórihorgas napraforgó mellett, melynek a magját olajkészítésre használják. A kútaknál, a mészárszékekben (mert a löherésben felfújódott a Malinákék tehene s annak a földi maradványait árulják ki leszállított áron) mindenütt sok szó esett a rendkívüli eseményről. Egyik a másiknak adta át a nagy ujságot:

— A mesterné beperelte Szlanka Gyurit.

— Nem szép tőle, hogy ilyenekkel dicsekszik.

— Melyik? A mesterné?

— Dehog. A Gyuri.

Ahol csak összetalálkozott két ember, azaz két asszony, a pataknál, ahol mostak, a krumpli- és a kukorica-földeken, ahol most szüreteltek, mindenütt ez a kérdés uralkodott; nem lehet ezt eleget megbeszélni

— Szegény kis szeplős, még ő neki se hagynak békét.

— Pedig olyan mint egy szent.

— Ki kellene kergetni a faluból azt az amerikai kutyát.

A közvélemény a tanítóné mellett foglalt állást. Hiszen olyan szegényke, mint egy árnyék; asszonynak csak azért asszony, mert szoknya van rajta.

Számos részletről beszéltek. Vannak-e Kuprinynének tanúi? És kik azok? És mit hallottak? Ejh, bolondság, az amerikus ittas volt, akkor lötyyantott ki valamit. De nem szabad azt készpénznek venni. A Majzik Miklós hallotta, meg a Szurináék. Valami előhozódott így-úgy az asszonyokról (hogy ugyan mit tudnak mindig az asszonyokról locsogni). A Szurina Gábor mondott valamit, a Majzik is mondott egyet-mást, mire megszólalt a Szlanka Gyuri, hogy az arezokra ő semmit sem ad. Itt van, tészem azt, a tanítóné, micsoda arca van annak s mégis milyen szép fehér a teste, mint a patyolat. S nagyot eselentett a nyelvvel a Szlanka Gyuri.

— Talán már látta is? — szólt közbe a másik Szurina, nem a Gábor, hanem a sánta.

— Ha láttam-e? — vágta ki hetykén a mellét. — Akkor látom, amikor akarom.

Szóból szó lett s az amerikus egy kicsit többet is talált mondani nemcsak az igazán, de az illőnél is, és most már amit főzött, egye meg, talán még be is csukják érte. Pedig nyilvánvaló, hogy a bor beszélt ki belőle.

Hetekig ebből az esetből csemegézett Bloboócz; meg lett az világítva különböző szempontokból. Voltak mindenféle pikáns részletei és mellékiágazásai. Közbe haza jött Szlanka Gyuri is és igen elálmélkodott, mikor a történetekről értesült. Esküdött mennyreföldre, hogy ő nem emlékszik semmire. Képtelenség, hogy ilyesmit mondott volna, de ha mondta is, ittas volt, térdénállva kész érte bocsánatot kérni a tanítóné-asszonytól. Így mondta ezt el Kuprinynék.

A tanító meglágyult e kijelentésre (jó ember volt és puha szívű); kezet nyújtott Szlankának.

— No-no öreg. Hiszen én nem haragszom. Csak látod, az asszony. Majd beszélék az asszonynyal.

Az asszony azonban hajthatatlan maradt:

— Nem, nem. Látni se akarom azt a gazembert. A becsületesemet akarom és a megbüntetését.

— Ne légy kegyetlen, Mária. Ne okoskodj. Hanem az asszony még se engedett. Ha csendes is, mondották, de van benne karakter.

nézheti ő azt a dogmai veszedelmet, amelybe pártívei belevitték a nemzetet! Mennyivel kevésbé aggodalmas ő azoknál a jámbor Haluska Jánosoknál, akiknek még vasárnap, hétfőn, az ex-lex állapot elszomorító perspektíváját mutogatta! Avagy tán mennyire aggodhatik Apponyi, hogyha ismét békíteni talál, ismét kiránczigalódik a kezéből egy csücsök és a spanyolfalra való vignettahalmaz ismét nem szaporodik!

Inkább elmegy addig, hogy egy személyi védelem keretében mondja el azt, amit elmondani csak a középszerűbb grófoknak van megengedve: azt tudniillik, hogy a miniszterelnök lehetlenné vált a parlamentben. Mintha már hallottuk volna ezt a mondást. És csak azon tünődünk, hogy hányadik már azon miniszterelnök, akiről Apponyi ezt mondja?

És mily megható a naivság, e pajkos ősz szakállakkal is játszó tündér, hogy ily nehéz időkben Apponyi előrohan s nem talál egyéb dolgot, mint hű Sancho Pansájaért tűzbe menni.

Ehhez hasonló esetet csak egyetjegyez föl a világtörténelem. Priscus rhetor írta meg, hogy Tullius Flaccus római szenátor, mikor Róma égett, berohant a roskadozó házába és ott kedvencz papagálya alól kitisztogatta az almot és törmelékét, ahelyett, hogy oltott volna.

A politikai helyzet.

Két nappal vagyunk az új év előtt és minél veszedelmesebben közelg az a terminus, amikor a kormány kénytelen lesz indemity nélkül is folytatni az állami háziartást, annál csüggedtebb lesz a hangulat a politikai körökben.

Az ellenzéki pártkörök átérzik a helyzet nehézségét és mindenütt hangoztatják a kibontakozás után való vágyat.

Különösen a függetlenségi párt az, amely nagyon óhajtana a békés megoldást, anélkül, hogy abból az ország alkotmányán csorbát kellessen ütni. Azt tartják, hogy a párt har-

ezolt az utolsó pillanatig, de a pártszempon- tokat nem szabad odaig vinni, hogy azokból az országra háromolják kár. Meglátszott ez a bekülekényebb hangulat már a mai ülés alatt is, amikor gróf Apponyi fejtegetései nem találtak a szélső baloldalon arra a visszhangra, amelyre Apponyi beszédei máskor szoktak találni.

Sokan óhajtják a békét, de mivel mások ismét valóságos terrorizmust fejtenek ki, hogy semmi áron sem szabad leszerelni, ha csak a pártot nem akarják a végromlás veszélyének kitenni, a békepárt nem tud érvényesülni.

A nemzeti párt semmiesetre sem adja fel a harcot. Itt az eddigi küzdelmet teljesen jogosnak mondják és nem látják szükségét a leszerelésnek. Itt az a vélemény uralkodik, hogy a kormány soká nem tarthatja fenn az ex-lex állapotot, és meg fog elégedni azzal, hogy ezt az állapotot létesítette, hogy azután helyét átengedje oly kormánynak, mely a parlamenti békét helyreállítja. A legtöbben azzal érvelnek, hogy báró Bánffy, a legutóbb történetek után a nemzeti párt részéről a legkisebb engedékenységre sem számíthat. Nagyon deprimálólóg hatott azonban a pátra, hogy báró Bánffyt ma Jászberényben, Apponyi kerületében, megválasztották diszpolgárnak.

A néppárt hangulatát jellemzi Rakovszky István mai beszéde. Itt sem akarnak semmit sem tudni a leszerelésről.

Végül regisztrálnunk kell azt a hirt is, hogy a bekövetkező ex-lex-állapotot az ellenzék egy, az egész országra kiterjedő mozgalomra akarja felhasználni, amelyben Ugron Gábor is részt akar venni, sőt annak élére is óhajt állani.

A disszidensek még mindig a békére törekzenek és azt remélik, hogy Szilágyi Dezső holnapi beszéde meg fogja adni az impulzust az utolsó perczen létesítendő kompromisszumra.

A nap egyéb hírei a következők:

(Báró Fejérváry Bécsben.)

A honvédelmi miniszter ma este Bécsbe utazott. Báró Fejérváry Géza ezen utazásának politikai körökben nagy fontosságot tu-

lajdonítanak, bár ő maga magánjellegűnek mondotta.

(Szilágyi ajánlata.)

Hir szerint Szilágyi Dezső holnap beszélni fog a helyzetről. Azt beszéljük, hogy a maga részéről zárt ülést fog javaslatba hozni, melyben azokat a módokat fogja előterjeszteni, melyek szerinte a kibontakozást lehetővé tennék. A beszéd, mint hallatszik, nem lesz agresszív irányú.

(Konventikulumok?)

Itt is összejöttek szabadelvű párti képviselők, amott is tartottak konventikulumot — ilyen hírek szállingóztak ma este a politikai körökben. A szabadelvű pártkörben is sokat foglalkoztak e híresztelésekkel. Pedig kiderült, hogy e g y s e m i g a z k ö z ü l ő k.

Az az egy tény, hogy az utóbbi napokban számos kormánypárti képviselő járt a miniszterelnöknél, megkérdezni, mik a tervei a jövőre. Ott járt ma délután többek között Széll Kálmán is, aki — hir szerint — teljes-séggel megnyugtatva távozott a miniszterelnöki palotából. Azért fontos ez, mert az utolsó időben mindenféle klotür-híreket kolportáltak, még arról is diskuráltak, hogy a kormány január első napjaiban minden javaslatát vissza akarja vonni s a házszabályok módosítására vonatkozó indítványát kívánja tárgyalatni. Persze ezek a hírek se felelnek meg a valóságnak. Ma még egyáltalán nincs semmi kibontakozási terv, egyelőre az elnök-választás ingoványán kell átgázolni. De újév előtt ezen se fog a Ház keresztül gázolni.

Amely tényből az a súlyos diplomáciai kérdés fejlődött ki, hogy üdvözöljék-e újév napján a korelnököt úgy, amint a választott elnököt szokták.

(Madarász salamonl ítélete.)

A mai ülés folyamán Madarász az ellenzék kívánságaként azt kívánta, hogy szombaton ne legyen ülés. Mikor erre Bánffy ráállott, ismét azzal fordult hozzá a korelnök, hogy hétfőn se legyen ülés, így akarja ezt az ellenzék nevében Justh Gyula. Ezt már csak nehezen lehetett Bánffyból kieroszakolni.

Annál nagyobb volt tehát a kormánypárt meglepetése, hogy a Madarász indítványát az ellenzék megtámadta és meg is buktatja, ha véletlenül az nem tűnik ki, hogy nincs jelen a Házban száz képviselő.

Igy aztán az öreg Madarász elütötte a dolgot azzal, hogy majd beszélünk a dolog-

ter. Nagy karakter. Az a zöld láng a szemében. Két ördögnek a körmehegye.

A törvény lustán jár a tót hegyek göröngyei és kövei közt, de harmadik hétre mégis odaért a bírói megidézés, s a felek a Szent-Mihály-nap utáni szerdára megjelentek a városban a járásbíró előtt. Épen sok más peres fél is volt a bíró szobájában Blóbócztól, akik egy adóssági ügyben tárgyaltak. De az unalmas dolog volt, hamar átesett rajta a bíró s legott áttért a mi ügyünkre.

Igen szigorú, goromba ember volt a bíró, aki sok madzaggal átkötött írás közt ül a király képe alatt, belenézett a peresembőbe, aztán föltette a czikkerjét és egy pillantást vetett a tanítónéra, aki ünnepiesen volt öltözve fekete ternoszoknyában, csontgombos vizitkében és kalappal a fején, a kalap körül apró kolibrimadarak himbálóztak. S ott a madaraknál kezdődött valahol egy fehér fátyol, amely lecsüngött az asszony arcára, szóval, nagy pompában volt, aztán a vád-lotton siklott el a szeme, akiszintén talpig fekete posztórúhát viselt, egy igazi ur se különbet.

— Tudnak magyarul? — kérde a bíró.

A tanúk (kilencz tanú volt beidézve) a fejüket rázták, Szlanka György tótosan felelte:

— Nagyon kicsinyt.

Mire Kuprinyi ur, aki csak mint a neje kísérete jelent meg, így szólott:

— Az új nemzedék már mind magyar lesz, kéremalásan, de ezek még a régi tanító alatt nevékedtek, hát méltóztassék csak tóttul kérdezni őket.

— Tehát Szlanka! Melyik a Szlanka György?

— Én . . . felelte Szlanka György.

— Jöjjön közelebb!

Szlanka György közelebb lépett az íróasztalhoz, szép, nagy, megnyerő alak volt, erősen napbarnított arc, széles vállak, pörge bajusz és e mellett kellő önértzet a magatartásban.

— Ön azzal van bepanaszolva, hogy Kuprinyi Pálnérol bizonyos nyilatkozatokat tett.

— Nyi pravda! (nem igaz) — vágott közbe Szlanka György, haragosan megrázva hatalmas fejét.

— Hogy-hogy?

— Ja szomi gentleman. (En gentleman vagyok.)

A bíró elmosolyodott.

— Ön angolul is tud?

— Yes, mister. En amerikai polgár is vagyok.

S kevélyen ütött széles mellére.

— Az nekem mindegy. Kuprinyi Pálné azt állítja, hogy ön a következőket mondta:

A bíró felolvassa az aktából és tóra fordítja le az inkriminált kifejezést.

— Az lehetetlen. — En ezt nem mondtam soha, nem is mondhattam.

— Mit szól ehhez Kuprinyi Pálné? kérde a bíró.

Az asszony előlépett csendesen, különbösen, mintha nem is az ő ügye volna az.

— Tanúk vannak rá, tekintetes bíró ur — mondá fáradtan, vontatottan.

Szlanka György telfortyant erre.

— Ugyan kéremalásan, bíró ur, méltóztassék jól megnézni a különben igen tisztelt asszonyságot, ezt a szeplős macskaarcot, ezt az orrt, ezt a csuf termetet, ezt az egész teremést és azután tessék megítélni, hihető-e. . .

Az asszony arca piros lett, süttött, mint a tűzön vasaló, az ajkai reszketni kezdtek s kihívó daczéval, sziszegve, mint a kigyó, szinte észrevétlenül csuszott közelebb a szólóhoz.

— Hallgass, hallgass! — hörgé fojtott hangon.

— Elhihető-e — folytatá fékevesztetten az önértetes Szlanka — hogy én a szerelmével dicsekédtem volna a faluban? Szokás-e ilyenekkel dicsekédni?

Az asszony most hátrayette a fátyolát s eléje ugrott Szlankának, mint egy hörcsög.

ról holnap újra. Sokat beszéltek ma este a kormányparti körben erről a salamoni ki-nyilatkoztatásról.

(Diszpolgárság. Bizalmi szavazatok.)

Nem minden derűtség nélkül fogadták a jászberényi hirt, mely szerint Apponyi városa egyhanguan, nagy lelkesedéssel diszpolgárrá választotta Bánffy Dezső miniszterelnököt. Különböztet ma is egész sereg bizalmi nyilatkozat érkezett a párthoz.

Derűtséget keltett a pártnak egy függetlenségi pártelnök levele, hogyha be nem szűnik az obstrukció és a parlamentet fel nem oszlatják, akkor ő azt fogja indítványozni, hogy minden kerület küldjön föl Pestre tíz botos embert, hogy azok verjék szét a tisztelt Házat.

(A függetlenségi hangulata.)

Sok szó folyt a szabadelpárti körben ma arról a széthúzásról is, amely a különböző függetlenségi frakciók között egyre nagyobb lesz. Tegnapi este a függetlenségi konferencián, hogy a Bánffy-Horánszky ügyben a párt milyen álláspontot foglaljon el. Hogy a függetlenségi párt legnagyobb része Apponyi mai beszédét oly feltűnő hidegséggel fogadta, annak ez a konferencia az oka.

(Az ex-lex.)

Mindezek a tények azonban nem tartóztathatják fel az ex-lex állapot bekövetkezését. Mert már feltartóztatlanul bele- megyünk a törvényen kívüli állapotba. Az a kérdés, hogy az adó körül mik lesznek ennek következményei.

Egyelőre semmi következése sem lesz. Hiszen az egyenes adóknak ma már távolról sincs olyan súlyuk, mint egykor. Aztán meg arról se szabad megfeledkezni, hogy ha az állami adó nem folyik be, akkor nem folyik be a pótdadó sem, tehát a községek és törvényhatóságok igazgatásában zavar állhat be, míg ellenben az állam a jelentékeny pénzügyi készletek segítségével is könnyen áteshetik az adók nem fizetéséből eredő bajon.

(Az újvi beszéd.)

Nagy az érdeklődés a pártnak, hogy milyen lesz gróf Tisza István újvi beszéde.

Mintha nem is az az asszony volna, aki azelőtt. Kuprinyi hüledezve nézett rá.

— Hazudsz, ezúdar, hazudsz! — rikácsolá és a kezét felkapta a csipőjére s szeméi vadul lövették a rettenetes zöld lángokat.

Az amerikai önkénytelenül visszalépett.

— Hazudsz, alávaló és hiába tagadsz mindent! Éjjelenként jártál be hozzám! Nem nálam voltál-e husvét másodnapján éjjel, amikor a Julcsa szolgáló beeresztett s amikor az ablakon ugrottál ki, amint a férjem megjött? Nem tagadhatsz semmit, mert meglátott a bakter, a Rogó János.

A jelenlevők meglepetve néztek egymásra és az asszonyból kivetkőzött nőstényre, kinek minden porcikája reszketett, mozgott a dühtől, olyan volt, mint egy furia.

— Nem voltam-e a lakásodon a nyáron, minden vasárnap estefelé, mikor a férjem vadászni járt? Nem csókoltad-e a hajamat? Nem haraptad-e a fülemet? Mered-e mondani, hogy nem igaz? Huh, hadd kaparjam ki a szemedet, te alávaló!

A bíró mérgesen csapta az aktát az asztalra.

— Csitt, ördögös asszony! Egy szót se többet. Őn, Szlanka György, kissé túlélnen költötte fel a legnagyobb szörnyeteget, a női hiúságot — s ezzel nagy bajt csinált, de megnyerte a pörét. Elmehetnek.

nek a tartalma. Azt várják a pártnak, hogy ez a beszéd adja meg a jövő küzdelmek alaphangját.

(Bánffy-Horánszky.)

Különböztet ma ismét szóba kerültek a párbaj-ügyek is.

Beszéltek arról, hogy esetleg újra napirendre kerül a Bánffy-Horánszky-ügy, de pozitív senki sem tud erről. Ivánka Oszkár és gróf Eszterházy Mihály föntjártak ugyan a klubban, de senkisé tudja jövetelük célját. Arról nem tudnak, mintha Horánszky Bánffy újól provokáltatta volna.

(A miniszterelnök Jászberény diszpolgára.)

Gróf Apponyi Albert választókerületében ma diszpolgárrá választották a miniszterelnököt. A választásról a következőket jelenti tudósítók:

Jászberény városi képviselőinek általános többségét képező százötvenöt képviselő nevében Almásy László, a szabadelpárt elnöke, indítványt nyújtott be a város polgármesteréhez, hogy egy összehívandó közgyűlés válasza meg bóró Bánffy Dezső miniszterelnököt a város diszpolgárává. A város képviselőtestülete e tárgyban ma tartotta meg Török Aladár polgármester elnöklése alatt a közgyűlést, s azon a majdnem teljes számmal megjelent városatyák báró Bánffy Dezsőt, hazafiúi érdemei elismerésül, egyhangulag és óriási lelkesedéssel a város diszpolgárává választották és megbízták a polgármestert, hogy az erről kiállítandó oklevelet egy nagyobb küldöttség élén adja át a miniszterelnöknek. A kisebbségben levő ellenzék a gyűlésről távolmaradt és negyvenkilenc képviselő a gyűlés után tiltakozó iratot adott be a polgármesterhez.

(Szeged és az ex-lex-állapot.)

Több budapesti lapnak arra a hírére, hogy Szeged város tanácsa tegnapi ülésén foglalkozott az ex-lex-állapot eshetőségével, illetékes helyről azt telegrafálják, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz. Mindössze annyi történt, hogy a város polgármestere egyik szegedi lap munkatársának kérdésére úgy nyilatkozott, hogy ha indemny hiányában egy adószedésre utasító kormányrendelet érkezne, úgy ezt a városi tanács a törvényhatósági közgyűlés elé terjesztené.

(Az obstrukció ellen.)

Nagy-Küküllővármegye közönsége tegnapi rendkívüli közgyűlésén Csongrádvármegye átiratát tíz szótöbbséggel elfogadta.

(Beszámoló.)

Gróf Andrassy Tivadar országgyűlési képviselő holnap választói körében beszámoló beszédet mond, amelyben ki fogja fejteni azokat az okokat, amelyek a szabadelpártból való kilépésre bírták.

Békés-Csabáról távirják nekünk, hogy ott ma Bartha Miklós választói előtt beszámolót mondott. A pályaudvarnál Dutkay polgármester üdvözölte. A beszámoló beszédében Bartha kiméltelen támadást intézett a miniszterelnök ellen. A hallgatóság Barthanak bizalmat szavazott és egyben elhatározta, hogy az ellenzék küzdelméhez táviratilag üdvözli.

Aranys-Maróthról jelentik nekünk, hogy ott Klobusitzky János tartotta fényes közönség jelenlétében beszámoló-beszédét, melyre megjelentek Jakabffy államtitkár, dr. Ruffy Pál és dr. Ámon Ede országgyűlési képviselők is. A képviselőnek nagy tetszéssel hallgatott beszéde után dr. Ámon Ede és Ruffy Pál szólaltak fel nagy hatással. Kosztolányi Aurél pártelnök indítványára a választógyűlés kimondotta, hogy Barsvármegye szabadelpártgyűlése bizalmat szavaz Klobusitzky Jánosnak, elítéli az obstrukciót, helyesli a kormány eljárását és őt melegen üdvözli.

(A kormányparti üdvözlése.)

A hevesmegyei szabadelpárt a következő bizalmi nyilatkozatot küldte a miniszterelnöknek:

A hevesmegyei szabadelpárt mai napon tartott közgyűlésében egyhangulag és nagy lelke-

sedéssel elhatározta, hogy a jelen nehéz politikai viszonyok és a szövetséges ellenzéknek a haza alkotmányát mélyen sértő és a parlamentarizmust veszélyeztető magatartásával szemben, nagyméltóságodnak kifejtett hazafias és erélyes működéséhez bizalmát nyilvánítja és nagyméltóságodat, valamint a kormányt ezen önzetlen működésében töretlenül támogatja és üdvözli.

A hevesmegyei szabadelpárt elnöke:

Izsák István.

Dr. Schwartz Setét Sándor jegyző.

Krassószörény vármegye szabadelpártja ma Lugoson népes gyűlést tartott és elhatározta, hogy úgy a kormány, mint Bánffy miniszterelnök iránt rendíthetetlen bizalmát fejezi ki, amiért az obstrukció ellen oly szilárd magatartást fejtenek ki. Erről a határozatról a kormányt, Bánffy miniszterelnököt és a szabadelpártot táviratban értesítették.

A pancsovai szabadelpárt mai nagygyűlésén a következő határozatot hozta:

A pancsovai szabadelpárt nagygyűlése áthatva azon meggyőződéstől, hogy a kormányt az ország érdeke iránti lelkesedés ösztönzi, hogy kipróbált hazafisága erkölcsi erőt ad neki azon, már hónapok óta tartó sajnálatos küzdelemben, amelyet az országgyűlési ellenzék: pártok mindinkább fokozódó szenvedélyességgel nagyfontosságú országos és nemzeti érdekek sérelmére folytatnak, másrészt pedig bizván, hogy a kormány a törvényes rend érvényesülése elé gördített akadályokat, alkotmányos felelősségének épségben tartásával, bölcseséggel és czéltudatos eréllyel el fogja háritani: a kormányt és ennek feje iránt bizalmának és rokonszenvének határozatilag kifejezést adván, megbízta az elnökséget, hogy ezen határozatot báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek, nemkülönböztet báró Dániel Ernő miniszter, városunk képviselőjének tudomására hozza.

Báró Podmaniczky Frigyeshez, mint az országgyűlési szabadelpárt elnökéhez, a mai nap folyamán a következő táviratok érkeztek:

Balassa-Gyarmat, december 29.

A balassa-gyarmati kerület szabadelpártja ma tartott gyűlésén gróf Forgách Antal képviselőnek egyhangulag, lelkesedéssel, bizalmat szavazott, miről nagyméltóságodat azzal van szerencsénk értesíteni, hogy a szabadelpártnak a további küzdelemben is kitartást és sikert kívánunk. Id. Fáy Albert, elnök.

Ipolyság, december 29.

A felelősség nagy súlyából, mely a nagyméltóságod vezetése alatt álló szabadelpárt pártja nohezedik, mi is kivenni óhajtjuk részünket azzal, hogy osztatlan elismerésünket és bizalmunkat nyilvánítjuk nagyméltóságod és az országos szabadelpárt iránt. A hontmegyei szabadelpárt egyhangu határozatából: Luka Pál, elnök.

Hangulat a klubban.

A szabadelpárt körében, bár az ország a törvényes állapot utolsó óráit éli, a hangulat teljesen nyugodt, sőt a Horánszky-féle akció balsikere óta határozottan javult. Minden körülmény azt mutatja, hogy a híresztelések, mintha a szabadelpártban még mindig volnának habozó vagy kiváltképzülő elemek, teljesen a láptalanok. Bánffy miniszterelnök estéit rendszeren a körben tölti s sűrű csoportok által körülvéve beszélget a napi kérdésekről az egyszerű, fesztelen modorában, mellyel híveit leginkább tudja magához lánczolni. A repórtérek és újságírók egész háda van folytonosan a klubban, akik miatt bizalmasabb természetű kijelentéseket a miniszterelnök nem igen tehet.

A ressort-miniszterek is többnyire jelen vannak, de ők egészen közömbösek s politikáról alig beszélnek. Különböztet a párt egészen nyugodtan megy be az ex-lex-be, mintegy érezve, hogy

ez az egyenes út és hogy más út nem igen vezet ki a parlamenti bonyodalmakból. Hogy aztán januáron tul milyen eszközökkel kell igyekezni a törvényes állapotokba újra visszajutni s állandóan megteremteni a parlamenti rendet, erre nézve vannak eltérő felfogások — de hogy e felfogások is közeledjenek egymáshoz, az a további fejleményektől fog függni.

A miniszterelnök egy idő óta abbahagyta rendes tarok-parthieját s most minden perczét a párttagokkal tölti a nagy tanácskozó-teremben, informáltatja magát, informál másokat, beszél főispánokkal, beszél folyó ügyekről s általában bámulatraméltó agilitást és lelki-erőt fejt ki. Egyszer Sturmot szólítja, valami eszébe jutott és meg akarja iratni, a következő perczen czeruzát kér és egy táviratot ír valahova. Míg a táviratot átadja a körszolgának, karon kapja Széll Kálmánt s vele konferál nagybizalmasan valamiről. A következő perczen megpillantja a belépő Rudnayt, felszökik ülőhelyéről élénken és egy-két szót mond neki valami tárgyban. Szóval, minden perczen más-más akcióban van. Ezért mondja róla a doktor, Farkas László, rendíthetetlen meggyőződéssel:

— Ez minden bajt le fog győzni.

— Hogy-hogy? — kérdezi valamelyik kétkedő kíváncsian.

— Mert egészséges. Rettenetesen egészséges.

Széll Kálmán is ott van most naponkint a klubban, s ő az egyetlen prototypusa a filozofáló politikusnak. Az ő egyéni véleményére nagy súlyt fektetnek s igen gyakran hallani a kérdést azokhoz intézve, akikkel beszélgetett:

— Mit mond Széll Kálmán?

A Széll Kálmán világos feje most sokaknak utmutató s igen jól teszi, ha gyakran néz fel most a klubba. Mert ő annyival különb a párt többi korifeusainál, hogy azok nem mondják meg, amit gondolnak, de Széll Kálmán okvetetlenül megmondja. Némely korifeusok maguknak gondolkoznak — Széll Kálmán a pártnak gondolkozik.

De a Széll Kálmán beszélgetésénél is megnyugtatóbb (mert hogy Széll Kálmán sokat beszélget, már az is valamit jelent) az öreg generális, Tisza Kálmán, ki mindig rendületlenül tarokkozik, mintha egyáltalában csendes világ volna odakünn s a legjelentékenyebb mozzanatok azok lennének a napi életben, ha Nedeczky István vulpesre szólót mondott.

— Ha baj volna — mondják a klub hűséges szürke alakjai — a generális még se kergethetné olyan nyugodtan a pagátot.

A régi béke.

(Az országgyűlésből.)

Az új béke megcsinálása helyett a millenniumi béke leleplezése és elsíratása járja. Ha gróf Apponyi Albert folytatta, amit Horánszky Nándor a múlt héten megkezdett. Az einökválasztás kérdése czimén nem szólalhatott fel, mivel erről már beszélt, tehát a napirend előtt való felszólalás jogához folyamodott. Voltaképen kevés mondani valója maradt Apponyinak. Horánszky Nándor a Házban és a nyilatkozatokban jóformán mindent elvitt előle. Az egy óras beszéd azonban a baloldalon elég nagy tetszést aratott, különösen az a rész, amely arról szólt, hogy a kormánynak nincs többé parlamenti állása. Wekerle hasonló körülmények között, mikor nem volt abban a helyzetben, hogy elvállalt kötelességét teljesítse, tőle kérdezte meg, hogy mit tegyen és kijelentette, hogy kész lemondani, ha ő ezt kívánja. Tisza Kálmán is lemondott,

mert nem tudta a függetlenségi pártnak tett ígéretét Kossuth repatriálása dolgában beváltani.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök szorgalmasan jegyeztetett gróf Apponyi beszéde alatt, s utána ő állott fel szólásra. Az ellenzék pokoli mód dobogott, lármázott s alig akart arra figyelni, amit a miniszterelnök mondott. Ha nem is akarták meghallgatni, Bánffy azért mégis kifejtette, hogy a kuriai bíraskodásról szóló javaslat bukását nem ő okozta, hanem a főrendiház. S mikor a főrendek lezavazták a százhatszázkilenczedik szakaszt, azért nem hozatta újból a Ház elé, mert a néppárti izgatásokkal kapcsolatban új egyházpolitikai vitát provokálni nem akart. Ami pedig az ő és a kormány parlamenti állását illeti, afelel legyen nyugodt az ellenzék, ő és a kormány kitart.

A jobboldal zajosan tüntetett a miniszterelnök mellett, az ellenzék lármázott és az elnököt perczre felfüggesztette az ülést.

Szünet alatt a folyosón gróf Széchenyi Manó, a király személye körüli új miniszter volt a csoportosulások középpontja, aki különben az egész ülésen jelen volt. Sokan siettek üdvözölni, főképen a nemzeti pártiak.

A napirendet Illyés Bálint és Rakovszky István foglalta le. Rakovszky Istvánnak egész föllépése nem volt egyéb, mint irásba foglalt "kirohanás" Bánffy Dezső ellen, amit többekévesebb folyékony olvasás utján eszközölt. De nemcsak támadott, de vallott is. Azon kezdte, hogy ők igenis személyes harcot folytatnak a miniszterelnök ellen, mert Bánffy a legpregnansabb prezentálója az uralkodó rendszernek. Bánffyból hiányzik minden kvalitás, amely állására méltatná.

Három órára járt az idő, amikor a holnapi ülés napirendjére és az ujévi szünetre került a sor. Az elnök Szilveszter ünnepét, ujév napját és január másodikat ajánlotta szünetnek, de Pojányi Géza közbekiáltott, hogy ujév napján is tárgyalni akar, mire a kérdés eldöntését az elnök holnapra halasztotta.

A folyosón konstataáltak, hogy az előre bejelentett Horánszky-ováció elmaradt és Szilágyi Dezső sem szólalt fel.

(Az ülés megnyitása.)

Tíz óra réig elmúlt, mikor Madarász József az ülést megnyitotta. Felolvasták a különféle obstrukció-ellenes és obstrukciót pártoló vidéki kérvényeket, miközben a padok, karzatok megteltek és gróf Széchenyi Manó, a király személye körüli új miniszter is bevonult báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterrel együtt. Széchenyit megjelenezték és ő gróf Apponyival kezét fogott.

— No, még sem egészen ismeretlen hát — jegyezték meg itt is ott is.

Hegedüs Sándor és Pulszky Ágost bemutatták a provizoriumra vonatkozó javaslatot.

(A Bánffy-Horánszky-ügy.)

Gróf Apponyi Albert felszólalása következett ezután — a napirend előtt. A millenniumi békéről és az 1898. I. törvényzikket megelőző megállapodásokról beszélt. A tényállás az, amit Horánszky előadott. Ő január első felében megállapodott azokra a feltételekre, amelyek szerint biztosítjuk a millenniumi békét. Az ellenzék csöndes magatartásához a kuriai bíraskodás volt kikötve. Január 15-éne megállapodás szerint a szónok indítványa egész tartalmát ismertette a Házban. A közönség várta is ezt, mert a szónok karácsonyi cikkében foglalt ajánlatára a miniszterelnök ujévi beszédében már válaszolt. Január 19-én történt, hogy báró Bánffy értesére adta Horánszkyknak, hogy a megállapodástól bizonyos esetben visszalép... (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Piszkösság!

Gróf Apponyi Albert. Kétoldalu ügyletét egyoldaluan feloldani nem lehet, annál kevésbbé akkor, amidőn az egyik fél a maga kötelezettségeinek teljesítését már megkezdte. A miniszterelnök felelősséggel tartozott volna a helyzet változásáért. Ő azonban január 25-én indítványát még is előterjesztette. Most nem is tehetett, mert január 15-én már bejelentette indítványát s eljárásának megváltoztatása súlyosan érintette politikai szereplését. Ehelyett január 25-dikén mondott beszédében félreérthetetlenül alkalmat szolgáltatott báró Bánffynak arra, hogy a miniszterelnöki székéből jelentse be fölfogásának megváltozását. A miniszter nem tette ezt. Sőt hozzájárult a szónok indítványához. Meg lehetett volna tenni a millenniumi év

januárjában, hogy a nemzeti párt mindezt nyilvánosságra hozza: de akkor ez ép a millenniumi békét veszélyeztette, sőt teljesen megbontotta volna. Ezernyolczszázkilenczvenhét decemberében a delegáció tárgyalása idején báró Bánffy fölkereste Horánszkyt és megnyerte őt a későbbi 1898. évi I. törvényzikk támogatására. Nehéz volt a nemzeti párt hozzájárulását ehhez megnyerni. A szónok és Horánszky ezt csak úgy tudták megnyerni, hogy kijelentették a pártban, hogy különben kénytelenek lesznek a mandátumot letenni.

Wittmann János: Tetszik érteni, miniszterelnök ur?

Rakovszky István: Becsületről van szó.

Gróf Apponyi Albert: A Horánszky és Bánffy közt kötött megállapodás következtében mondta el ő december 17-én ismeretes beszédét a kiegyezés provizorium javaslatánál az 1867. XII. törvényzikk magyarázatáról és a vámszövetség definiálásáról olyképen, hogy önálló rendelkezés mellett nincs a külföld irányában vámpolitikai egység. A miniszterelnök e közjogi fejtegetéseket magáévá tette. Ha már most Bánffy oly utra lépett, hogy az 1898. I. törvényzikk meghozatala után a vámpolitikai egység alapján hoz törvényjavaslatokat a Ház elé, az...

Endrey Gyula: Csalás.

Gróf Apponyi Albert: Az eltérés a megállapodásoktól. A kormány nyilvánosan, a parlament előtt kötelezte le magát az ő közjogi fölfogásának keresztülvitelére s így a nem nyilvánosan folytatott beszélgetések a kormány e kötelezettségének erején nem változtattak, annál kevésbbé, mert hiszen a magánbeszélgetések nincsenek is ellentétben a nyilvánosan vallott fölfogásokkal és annál kevésbbé, mert a tárgyalás idején folyt magánbeszélgetések után, a miniszterelnök december 29-én ismét teljes hozzájárulását kifejezte a második fölszólalásához is. Tehát vagy már a decemberi tárgyalás idején volt a kormányelnöknek két fölfogása: egy a nyilvánosság előtt, egy a háttérben, vagy pedig már akkor el volt szánva a megállapodás félretételére. A kormányelnök urnak tehát nincs többé parlamenti állása. Wekerle miniszterelnök is kötött obligót az ellenzékkel s amikor azt beváltani nem tudta, ezt ő neki tudomására hozta s kérte föloldását.

Rakovszky István: Ez a nobilis eljárás.

Gróf Apponyi Albert: Tisza Kálmán is így járt el a Kossuth visszahonosítási kérdésében.

(A miniszterelnök beszéde.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: A napirend előtti felszólalásában gróf Apponyi Albert képviselő ur azt mondja, hogy a kormánynak nincs parlamentáris állása, mert ellentétbe jött...

Kubik Béla: Menjen ki! (Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Rendre!)

Báró Bánffy Dezső... a kormány és a nemzeti párt között létrejött megállapodásokkal. Hát, tisztelt Ház, (Csak becsületes emberrel tárgyalunk! kiáltanak többen az ellenzéki oldalról. Rendre! Rendre! felel a jobb oldal.)

Madarász József elnök: Az 1848-iki törvények és a házszabályok azt követelik, hogy a minisztert, ha nyilatkozni kíván, meg kell hallgatni.

Báró Bánffy Dezső: Azt gondolom, tisztelt Ház, hogyha gróf Apponyi Albert képviselő urnak napirend előtti felszólalásában joga van ezen kérdésekre ráterni, akkor feltétlen jogom, de kötelességem is nekem, hogy erre vonatkozólag nyilatkozzam. (Ugy van! jobbfelől.) Sokkal általánosabban köztudomásuak ezek a kérdések s az ezek körül lefolyt körülmények, mintsem nekem azokat még felderítenem. Kellene azok után, amelyeket gróf Apponyi Albert képviselő ur elmondott. A napok szerinti sorrend minden kétséget kizárólag igazolja, hogy én gróf Apponyi Albertet a kuriai bíraskodásról szóló törvényt illetően indítványának megtelevé előtt álláspontom iránt tájékoztam. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ennek különben tisztelt Ház, előzménye van, amennyiben én a dátumokra bizony nem emlékszem olyan jól, naplókat nem vezetek (Derűtlenség jobbfelől. Nagy zaj balfelől.), de minden esetre január 18-ika előtt egy véletlen folytán Széll Kálmán képviselő urral beszélgettem ezen kérdésről. A Széll Kálmán képviselő urral folytatott beszélgetés rendjén jöttünk arra az aggályra, amely fenforogni látszott (Derűtlenség balfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) a kuriai bíraskodásnak a kiegyezés előtti letárgyalása esetleges hátrányos voltáról. Ezen megbeszélés után, amelyet Széll Kálmán képviselő urral folytatam, következett a Széll Kálmán-féle levél és rá az a látogatás, amelyet nálam Horánszky képviselő ur tett. Hát, én azt gondolom, hogy épen az, hogy az indítvány megtelevé előtt a Széll Kálmán képviselő urral folytatott tanácskozás következtében aggályaimat előadtam, igazolja azt, hogy itt félrevezetésnek a czélzata egyáltalában nem forgott fenn. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Ivanka Oszkár: Megint hazudik! (Zajos felkiáltások jobbfelől: Rendre! Rendre! Szabad-e a parlamentben így beszélni?)

Madarász József elnök: Azon képviselő ur, aki azon rövid szót kockáztatta, a parlamentülemmel ellenkezőt cselekedvén, először figyelmeztetem, hogy ily szavaktól tartózkodjék. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Báró Bánffy Dezső: Daczára a fenforgó és nemcsak egyedül én nélem fenforgó aggályoknak, mégis mondhatom, hogy a kormány egész jobhiszeműleg, egész odaadással ment bele a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalásába. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Méltóztatnak tudni, hogy azt letárgyaltuk, és, hogy törvényerőre nem emelkedett, okát nem ezen aggályokban méltóztatnának keresni, hanem abban, hogy a főrendiházban a 169. §., amely a pápi igazgatásokra (Nagy zaj balfelől. Halljuk!) vonatkozólag helyzetet ebbe a törvényjavaslatba, keresztül nem ment. A kormány ugy tartotta, hogy a készülőben levő erős agitációra való figyelemmel, — nem tagadom, egész őszintén megmondom, a néppárti terrelt mozgalommal szemben — bajos az egyházpolitikai törvények revíziója céljából indított akcióval szemben úgy menni bele a választásokba, hogy e tekintetben kellő garanciáink ne legyenek. (Nagy zaj balfelől. Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Ezeket a kellő garanciákat a törvényjavaslatban, az ebbe a törvényjavaslatba bevett 169. szakaszban kerestük és találtuk. Abban a nézetben lévén, hogy a szövegről és a kegyességekkel való igazgatásnak a lehetősége meg nem engedhető, s mert a főrendiház ezen szakaszt a törvényjavaslatban törölte, szükségessége mutatkozott annak, hogy a kérdés itt a képviselőházban újra tárgyalassék, a szakasz visszahelyeztessék. Most már, tisztelt Ház, a kormány előtt azon ut volt itt tárgyalva: a 169. szakasz visszahelyezésével ellentétbe helyezkedni a főrendiházzal és egy újabb egyházpolitikai küzdelem elé menni. De a kormánynak kötelessége volt kerülni ezen ellentétet és azt gondolom, e tekintetben helyesen is jártunk el. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Itt méltóztatnának okát keresni annak (Zaj balfelől), hogy ezen törvényjavaslat törvényerőre nem emelkedett, így méltóztatnának a kérdést megbírálai. Azt gondolom, hogyha tárgyilagosaak lesznek, igazat adnak nekem.

Justh Gyula: Nem tartotta meg szavát, le kellett volna mondani! (Nagy zaj.)

Báró Bánffy Dezső: Ami már most az 1898. évi I. törvényekre vonatkozó kérdést illeti, szükségesnek látom konstatálni, hogy gróf Apponyi Albert mostani beszédében is elismerte... (Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon. Felkiáltások: Most sem mond igazat! Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Gajary Géza: Félnek az igazságot meghallgatni! (Nagy zaj balfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Báró Bánffy Dezső: ... legalább azt mondta, hogy ő beismeri, miszerint ő a törvényjavaslatnak eredeti, módosítás nélküli szövegéhez járult Bécsben. Már most, tisztelt Ház, ha Apponyt képviselő ur maga kijelenti, hogy a törvényjavaslat eredeti, módosítás nélküli szövegéhez járult Bécsben és ez által elfogadta azt, hogy a hivatkozott akkori törvényjavaslat I. szakaszának második pontjában, amikor az 1878. évi törvényekre történt hivatkozás, az 1—22-ig terjedő cikkek külön megnevezéssé, akkor én szemintem elfogadta azt az álláspontot, azt az állapotot, amely teremtett aztál, hogy ennek a törvénynek alapján az 1878. évi törvényekben megteremtett állapotokat tartja fenn. (Helyeslés a jobboldalon.) Ezen állapotok közé tartozott és tartozik az is, hogy a külállanokkal szerződést az eddigi gyakorlatnak és törvényeinknek megfelelőleg a külügyminiszter ur köt. Hát, tisztelt Ház, habár gróf Apponyi Albert fejtegetéseire járultam, nem lehettem abban a nézetben, hogy az, amit ő elmondott és amit én magamévá tettem, konzekvenciájában a harmadik cikkeknek, a törvényjavaslatban való benmaradása daczára érvényesüljön. — Ezekre való tekintettel, abban a meggyőződésben vagyok, hogy egyáltalán nem jogos sem az egyik, sem a másik kérdésre vonatkozólag az az állítás, mintha valamely félrevezetés történt volna. Tudom, hogy három vagy négy hónap óta, szorosán véve, ebben a Házban csak efelett az egy kérdés felett van szó, az egész hosszú vita e körül forog, én azonban nyugodt lelkiismerettel mondhatom...

Ivanka Oszkár: Van is magának lelkiismerete!

Báró Bánffy Dezső: ... hogy azokból, amik történtek, daczára annak, amik itt mondtak, egyáltalán nem lehet megállapítani és nem is jogos megállapítani azt, hogy a kormánynak parlamenti állása nem volna; sőt ellenkezőleg, azt hiszem,

hogy kötelességéhez hiven ragaszkodnia kell ahhoz, hogy itteni állásának megtartásával, a parlamenti rendet helyreállítani törekedjék.

Azon meggyőződésben vagyunk, hogy mikor ezen támadó, jogtalan harcokkal szembe állunk, akkor nemcsak kötelességet, de a magyar parlamenti ábrázolás, a magyar alkotmány védelmére is teljesítem. (Élénk helyeslés és éljenzés jobbfelől. Hosszantartó nagy zaj a bal- és szélső baloldalon.)

Madarász József elnök: Figyelmeztetem a képviselő urakat, hogy nemcsak arról van szó, hogy a kisebbség akadályozza a tanácskozást, arról sem, hogy a többség általa a kisebbséget a tanácskozási jogtól megfosztja, hanem kötelességünk és jogunk elmondani indokainkat, meghallgatni ellenindokokat, azután odakünn a nemzet közvéleménye itél afelett, hogy melyik a helyesebb.

(A kilépettekhez.)

Sándor József a szünet után azzal kezdte a beszédét, hogy őt egyhangulag választották meg, sem nem inkompatibilista, sem nem viczinalista, amit az ellenzék annyira szeret emlegetni, tehát jogot kérhet a meghallgatásra. (Általános tetszés.) annál inkább, mert sem kitüntetései, sem rendjelei nincsenek. A kisebbség bizalmatlanságánál fogva Bánffy bukását kívánja. Mit adna ezért a kisebbség? Az obstrukció megszüntetését, az indennitű átervezését és a kiegyezési javaslatok átengedését. De ez utóbbit a függetlenségi párt a saját programja alapján elvből sem teheti meg.

Meszlény Pál: Tudhatja, hisz megválasztása előtt öt nappal még függetlenségi volt.

Sándor József: A kormány lemondása tehát czéltalan, annál is inkább, mert Bánffy a miniszterelnöki székben a nemzeti eszmét képviseli s mert a kormány lemondása meghajlás volna az oligarchia és demagógia előtt. Tehát az ellenzéknek kell lefújnia az obstrukciót. Ő és társai szilárdan ragaszkodnak Bánffyhoz. A pártból kiváló férfiaknak nincs más feladata: mint visszatérni a szabadelvű pártba. (Zaj, nevetés.) Andrassy és társai elmulasztották míg benn voltak a szabadelvű pártban, ott az ellentétes érteleteket és fölfogásokat elosztani. Ne legyen gróf Apponyi magyar Mirabeau. Mi, a kormánypárton a szólásszabadság eltiprásával fogjuk az ő parlamenti uralmát megtörni. (Zaj a baloldalon, tetszés jobbfelől.)

(A függetlenségi párt poétája.)

Ilyés Bálint fejtegeti, hogy báró Bánffy politikai irányja: bevezés az abszolútizmusba. Erkölcsei undort és fölbáborodást kelt, amit a kormány cselekszik. Bánffy nyelve: a Bach-korszak nyelve. Bánffy értelme: a Bach abszolútizmusa. Innen van, hogy Szilágyi nem kell neki elnöknek, csak olyan férfiak kelljenek, akik olyan szöszögök, mint ő. A kormány eljárása a millenniumkor hasonlatos volt az ősbudavári konfettizéshez, csak hogy ha a zászlósértésekre, a nemzetiségi kitérésre gondolkodunk, nagyon szomorú konfettizés volt. És hová lesznek a Hentzi-szobrot? E botránykövet oltárkövé akarják tenni. Miért nem helyezik mellé azt a szobrot, a melyet Zrinyinek, Frangepánnak és Nádasdyknak, a magyar nemzeti hősöknek, az alkotmány-tisztelet-mártírjainak emeltek Bécs-Ujhelyen, ráírván: így bűnhődik, aki császára ellen mer harezolni. E két szobor nagyon egymáshoz illenek. Talán berehethetnek a Tisza-papirba ennek az áthelyezését is. (Tetszés az ellenzéki oldalon.)

(Néppárti kirohanás.)

Rakovszky István elsőbbsen a Sándor József beszédére reflektált, hogy a demagógia, amit Sándor emlegetett, nem az ellenzékre vonatkozik. Azután az elnökválságról szólva, a Tisza-rendszer teljes leszüledését magyarázta Szilágyinak az elnöki székről való lelépéséről. A tisztelt miniszterelnök ur, pardon, szólóba volt, csak a miniszterelnök ur...

Török Bertalan: Rendre!

Rakovszky István Törökhöz fordulva: Tisztelt ur, ön beszélhet, amennyit akar. A miniszterelnök, a nagy becsapó, becsapta önmagát, amikor az ellenzék obstrukciójáról panaszkodott s ő maga napolta el a Ház ülést. Elnöksége azonban nincs. A nagy hidrotechnikus még ma sem elnök s elvették Perczelt, aki bűnnek tartja, ha erős borvizet öntenek. (Tetszés a baloldalon.)

— Én megvárom, míg báró Rosenbergről Mórincz kibeszéli magát. (Zaj a jobboldalon.)

Madarász József elnök: Csöndet kérek, jobboldali zajongó és társalgó urak, különben felfüggesztem az ülést.

Rakovszky István: Én mulatok azon, mikép feszegeti Pulszky Gajárral a legujabb inkompatibilitást. (Derűtség az ellenzéken.)

Gajary Géza: Ez nem sikerült.

Rakovszky István: Lehet. Ön egyáltalán nem sikerült. (Derűtség.)

— Nézzen a tükörbe! — kiáltanak át a jobboldalról Rakovszkynak.

Órási zaj támad, az ellenzék dobog, a padot verdesi és az elnök öt perczre az ülést felfüggeszti.

Rakovszky István az ötperczes szünet után így kezdte: A néppárt szívesen csatlakozik a Tisza-rendszer elpusztítására irányuló harchoz, a tisztesség és becsület nevében. A stréberék portyázó hadával szemben végre a tisztesség embernek is érvényesülni kell. Végre el kell érniük, hogy a tisztességes embereknek ne kellessen bujdosniok. Az állam kizsákmányolására törő inkompatibilisek napjának is végre le kell áldozni! Ezt jelenti az Andrassyak akciója is. Az ellenzéknek nincs más fegyvere, csak a parlamenti erőszak. Ha semmi mást nem ért volna el a harc, mint a szabadelvű párt szecsesszióját: ez is nagy eredmény. (Nevetés a jobboldalon.) Korán nevetnek önök, báró Solymosy és gróf Zay urak. Zay ur, a Sárkány-rend nem marad el! Azt mondják a tuloldali urak: a gróf urak hagyják csak ott önöket. Nem. Gróf Tisza István még ott van, az a gróf Tisza, aki egymaga nagyobb közgazdasági tevékenységet fejt ki, mint a kilépettek összesen. A kormánynálga szó szentsége nem ér semmit, szavában bizni nem lehet. A horvát miniszter az alkotmányhoz való ragaszkodása miatt hagyta el állását: akik a miniszteri székekben maradtak, nem becsülik miniszteri esküjüket, amint becsüli a tisztesség és becsület horvát, Josipovich. (Taps.) Tisza Kálmán a legezínikusabb elvtagadással egyszer már megkerítette a hatalmat. Ez a férfi most vakmerő kézzel meg akarja ejteni a császárvágást a magyar alkotmányon. Kis Pipin egy szál karddal, pánccal nélkül belépett az oroszlankeverezbe és egy kardsuhintással ketté szelte fejét. A modern kis Pipin leszáll bankja pánccelos szobájába és lemetzsi — a kupont. — Amint a kormány és Tiszák dolgoznak, ugyanigy dolgoztak a terroristák s azok, akik Lengyelország fölőszlatását előkészítették. Most pedig következik Bánffy Dezső, aki nincs jelen.

Lukács Gyula: Elő kell vezetni!

Rakovszky István: Egyéni tisztességnek és becsületnek intaknak kell lenni a miniszterelnök-nél. Ez hiányzik a miniszterelnök-nél. (Nagy zajongás.)

— Vonja vissza! — kiáltoznak a jobboldalon.

Rakovszky István: Aki ezt kiáltotta, álljon elő, legyen bátorsága megmondani, hogy a szöszegést helyesli. Gróf Zay ur, legyen türelemmel, többet fogok bizonyítani, azt, hogy Bánffy ur a parlamentben hazudott, (Viharos zaj. Rendre!) Kérem, be fogom bizonyítani.

— Hozzák be Bánffyt! — kiabál az ellenzék.

Madarász József: Bizonyítás nélkül ilyet mondani tilalmas.

Justh Gyula: Nem engedi bizonyítani a kormánypárt. Most is lármáz!

Rakovszky István nagynehezen szóhoz jut és folytatja: Bánffy képes volt a Dezsőffy-esetre és habozott, csürte csavarta a dolgot, amikor azt kérdeztük tőle: szöszegésre akarta-e birni Dezsőffyt?

— Nem akarta — vág közbe valaki a kormánypárton.

Lukács Gyula: Akarta. Dezsőffy nem hazudik. (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Nekem irhat levelet a miniszterelnök, a papirkosárba dobom.

Kubik Béla: Más helyre való.

Rakovszky István: A Horánszky-ügyből is kitűnik, hogy Bánffy hazudott.

Justh Gyula: Százszor elmondtuk már róla.

Rakovszky István: Bánffy nevezi Horánszkyt gyávanak. Az a Bánffy, aki megtorlatlanul hagyott annyit sértést.

Madarász József: Maradjon meg az elnökválasztásnál.

Rakovszky István: Ott vagyok.

Ivanka Oszkár: Egyik czudarabb, mint a másik!

Rakovszky István: Bánffy nem czáfol, csak durva levelet irt. — Horánszkynek azt mondta Bánffy: a kiegyezés elleni agitációtól fél, azért nem emeli törvényre a kuriai bíraskodást. Ma pedig azt mondja, hogy klerikális agitáció buktatta azt meg a főrendiházban. Mikor hazudott? (A jobboldalról többen kimennek.)

Polónyi Géza: Javul a levegő.

Rakovszky István: A miniszterelnök egy lopott levelet fölhasznált a néppárt irodájából s a lopott levelet még most sem adta vissza jogos

tulajdonosának. Álljon föl bárki a kormánypártól s nyilatkoztassa ki: ez korrekt, ezt én megtenném. Ha aztán egy ilyen ember, mint Bánffy kiáll és azt írja Horánszkyknak: gyáva, és mi ezt akceptáljuk, akkor mi mindnyájan hunczutok vagyunk. A kormány forradalmat készít elő. Amikor távozik az a szerencsétlen ember a miniszterelnöki székből: vele megy a forradalom és helyre áll a rend. (Éljenzés és taps az ellenzéki oldalon.)

(Ujév napja.)

Madarász József elnök ajánlja, hogy szombaton, vasárnap és hétfőn ne tartson a Ház ülést. (Nagy zaj.)

Polónyi Géza: Január elsején alkotmányellenes uralom következik. My időben egy pillanatra szünetet sem lehet adni. Tartsunk ülést ujév napján is.

Rakovszky István: Nem vagyunk százan, tehát nem határozhatunk.

Madarász József elrendeli a jelenlevők megolvasását és a jegyzők számadása nem egyezik meg az egyik kilenczvenöt, a másik százegy képviselő jelenlétét konstataálja.

Madarász József: Ezért indítványomat holnap teszem meg.

Sándor József személyes kérdésben kijelenti, hogy soha más nem volt, mint szabadelvű párti, ami pedig a demagógokat illeti, nézzon Rakovszky szét azon az oldalon, melyhez ő és társai tartoznak.

Madarász József elnök az ülést berekeszti.

KÜLFÖLD.

A szultán születésnapja Szófiában. Szófiából táviratozzák: II. Abdul Hamid szultán születésnapja alkalmából ma Nedsib Melhane effendi, császári török biztos, díszben fogadta az itt lakó török alattvalókat a császári biztosságnak török zászlókkal díszített épületében. Délben a császári biztos Stojlov miniszterelnök és a többi miniszterek, valamint a diplomáciai kar hivatalos látogatását fogadta. Délután gróf Bourboulon, a fejedelem udvarnagra, jelent meg Nikolajev főhadsegéd kíséretében Nedsib-Melhane effendinél a szerencsekívánatok kifejezésére. Ma este a császári biztosságon díszbéd lesz, amelyre az itt élő török alattvalók és a szobranje mulmulman képviselői hivatalosak.

Az osztrák tartománygyűlések.

(Távirati tudósítások.)

Ma a tegnap megnyílt ausztriai tartománygyűlések megkezdtek a tanácskozásukat. Mindenütt simán ment végbe a megnyitás, csak Bécsben az alsó ausztriai és Prágában a cseh tartománygyűlésben voltak érdekesebb incidensek, amelyekről a következőket jelentik tudósítóink:

(Az alsó-ausztriai tartománygyűlés.)

Az alsó-ausztriai tartománygyűlés mai ülésén Schwarz képviselő és társai a következő sürgős indítványt nyújtották be:

A tartománygyűlés felszólítja a kormányt, hogy a monarchia innenső felét súlyosan megterhelő, igazságtalan kiegyezési javaslatokat vonja vissza és igazságos kiegyezés tervezetét terjessze a képviselőtestület elé.

Schwarz az indítvány megokolásában azt mondja, hogy valamennyi tartománygyűlésnek állást kell foglalnia ez ellen a kiegyezés ellen, mert előnyököt nyújt Magyarországnak. Csak a telhetetlen szláv nemzetiségeknek tett nagy nemzeti engedmények útján lehetett megnyerni ezeknek a hozzájárulását a kiegyezési javaslatokhoz, amely ezért a németek nagy károását jelenti. A németek tehát ellenzik a kiegyezést, de igazságos kiegyezést hajlandók az állam érdekében megszavazni. (Helyeslés.)

Az indítványt egyhangulag elfogadták és azután az ülést berekesztették.

(A cseh tartománygyűlés.)

A prágai tartománygyűlésen gróf Coudenhove helytartó Heroldnak a tartomány pénzügyeire vonatkozó interpellációjára azt válaszolja, hogy a kormány figyelemmel kíséri ezt a kérdést és természetesen a legmelegebben érdekli a tartomány üdrös pénzügyi fejlődése iránt.

Engel és társai azt indítványozzák, hogy minden kuriából nyolcz tagu bizottságot választanak a királyi üzenetről való jelentéstétel végett.

Baxa csehországi tartománygyűlési képviselő nagyon hevesen megtámadta ő felsége kéziratát, amelyet a tartománygyűlésekhez intézett. Többek közt így szólt:

„Ez a császári kézirat egész Csehországban gnyos nevetésre készíti az embereket.” „Ez az írás csak a németeknek ad igazat; a cseheket lábbal tiporja. Ennek pedig a cseh képviselők az okai, akik gyengességükben és engedékenységükben anynyira vitték a dolgot, hogy jelenleg már tekintetbe sem veszik a cseh nép követelményeit. A cseh feudálisoknak szemükre veti, hogy az általános választási jogot, amelyet a cseh nép kíván, nem engedi behozni.

Ezután így folytatta: Az a pofon, amelyet ő felsége kéziratával a cseheknek ad bizonyára arra inti a cseh képviselőket, hogy abbahagyják eddigi lanyha politikájukat. Mit használnak a cseheknek a nyelvröndeletek? Hiszen a legtöbb kerületben nincsenek a rendeletek, keresztülhajtvá. Coudenhove gróf is mindig a németek mellett volt. Gróf Thun gyenge ember. A bécsi főtörvényszéknél öreg német udvari tanácsosok ülnek, akik a cseh nép ellenségei és a csehekkel szemben igazságtalanul ítélnék.

A felség kéziratának királyi frázisai csakis a nemzeteknek adnak koncessziókat.

A országos marsall ezért rendre utasította a szónokot.

Baxa erre nyomatékkal ismétli: És mégis csak frázisok azok és semmi egyebek, mint igaztalanságok.

A költségvetési provizorium tárgyalása során Walz hevesen kikelt a Thun-miniszterium ellen és azt mondta, hogy megszavazza a költségvetési provizoriumot, mert bizik benne, hogy a tartományi bizottság a németek további erőszakos elnyomása ellen állást fog foglalni.

A költségvetési provizoriumot végül elfogadták és a tartománygyűlést elnapolták.

(A lengyel tartománygyűlés.)

A lembergi tartománygyűlési lengyel képviselő klubja ma a politikai helyzetről tanácskozott. A ruthén képviselők is megkezdtek a politikai helyzet megbeszélését. A ruthén képviselők tárgyaltak aziránt is, hogy minő álláspontot foglaljanak el ezután a kormánnyal szemben és hogy a kormánynak minő kötelességei vannak a ruthénekkal szemben. Több képviselő hangsúlyozta, hogy a jelenlegi kormány alatt a ruthének helyzete rosszabbodott. Együttal felhatalmazták Barvinski képviselőt, hogy a ruthénekek a kormánnyal szemben elfoglalandó álláspontját a tartománygyűlésen fejeke ki.

TÁVIRATOK

A nagyszebeni metropolita-választás.

Nagyszeben, december 29. Miután Metian püspök nagymisét czelebrált, a választókongresszus délelőt féltizenkét óraker a megyeházán megtartotta első ülését. A világi elem szokatlanul nagyszámmal van képviselve a kongresszuson. Metian püspök választóbiztos a jelenlevők setreasca-kiáltásai mellett elfoglalja az elnöki széket és megnyitja a kongresszust. Megnyitó beszédében ezt mondta egybek között:

— Az egyházban és az egyház által élünk, tehát az a jogunk, hogy magunk választzhatjuk egyházunk fejét, igen becses és azoknak a férfiaknak, akik nekünk ezt a jogot megszerezték, tisztelettel és hálával tartozunk, különösen ő felségének, Ferencz József királynak.

A jelenlevők setreasca-kiáltással felállnak.

A kongresszus nevében Mocsonyi Sándor válaszol a püspök beszédére s azt mondja, hogy a román egyház jogait senki sem támadhatja meg anélkül, hogy a román nép és a magyar haza kulturális fejlődésének alapjait megingatná. Ezután megalakult a kongresszus és az elnök indítványára jegyzőkönyvbe

iktatták Erzsébet királyné és Román Miron metropolita emlékét. A választás valószínűleg holnap lesz.

A spanyol válság.

Madrid, december 29. A „Liberal” nagyon titokzatos módon említést tesz vagy tiz tábornok szövetkezéséről, aminek állítólag nagy jelentőséget tulajdonítanak. A kormánynak állítólag tudomása van a dologról.

A lapok jelentése szerint a miniszterválság megoldását Mac Kinley-nek amaz elhatározása miatt, hogy a békeszerződést csak januárban fogja ratifikáltatni, elhalasztották a szerződés ratifikálásáig, amelyet még ez a kormány fog kérni a törvényhozástól.

Dreyfus.

Páris, december 29. A titkos dossier ma délután adják át a semmitűzőeknek.

Páris, december 29. Lasies képviselő bejelentette Déchanel kamaraelnöknek, hogy mindjárt a kamara összeülése után fogja interpellálni a kormányt a Bard-Picquart-ügyről.

Az igazságügyminiszter utasítására Mazeau, a semmitűzők első elnöke megvizsgálja a Bard-Picquart-ügyet.

Amnesztia Olaszországban.

Róma, december 29. A Stefani-ügynökség jelentése szerint Umberto király ma írta alá a tavasi zavargások miatt polgári és katonai bíróságoktól két évet meg nem haladó fogságra ítelt bűnösök megkegyelmezését. Azoknak, akiket hosszabb szabadságvesztésre ítélték, két évet engedtek el büntetésükből. Hetven évnél idősebb aggastyánoknak és asszonyoknak, továbbá tizennyolcz éven aluli kiskorúaknak egészen elengedték, vagy három évvel rövidítették meg a büntetésüket. Néhány csoport visszaeső bűnös nem kapott kegyelmet. A szabadságukat visszanyert elítéltek számát kétezeröttszáznál többre teszik, hétszázat közülük katonai bíróságok és körülbelül kétezret polgári bíróságok ítélték el.

Az indiai fölkelés.

Kalkutta, december 29. Ideérkezett jelentés szerint a huszonhetedik beluds-ezrednek egy harmincz főnyi csapatját, amikor utban volt Mászindi felé, a fölkelők megtámadták. Egy tiszt és tizenkét közkatona elesett; kilencz ember könnyebben és a csapat parancsnoka, Hannyton hadnagy, súlyosan sebesült meg. Az utóvédnek sikerült a fölkelőket visszavernie és a sebesülteket Kiszalizi községbe vinnie, amelyet a beludsok megszállva tartottak. A harcban a fölkelők száz embert vesztettek, de sok fegyvert ejtettek zsákmányul. Később a fölkelők megtámadták Kiszalizit, amely alkalommal huszonöt ember esett el. Az angolok közül csak két ember sebesült meg. A fölkelők üldözésére csapatokat küldtek ki.

HIREK.

Katángy-naptár.

Csinos és izléses külsővel, változatos és érdekes tartalommal, ime megjelent már az „Országos Hirlap” naptára, a Katángy-naptár. Önelismerő szók helyett itt ridegen elmondjuk mi van benne:

Először nagyságos Katángy Menyhért képviselő urnak, a naplóbiráló bizottság tagjának csevegése a klubról. Aztán Tömörkény István vérbeli magyar cikke: Őszi este. Majd Sieckiewicznek, a legerősebb talentumu lengyel írónak szomorú elbeszélése következik: A forrásnál. Kabos Ede régi idők-ből vette tárgyát a novellájához, A csicsvai könyvhöz, a Mária Terézia korából. Arról is esik szó a kalendáriumnak egy cikkében, hogy: betegség-e a szerelem! (Ezt a feleséges tudta nélkül csempészte be a kalendáriumba Katángy ur.) Az ismeretlen titokzatos világ, a széles világ is megnyílik az olvasó előtt. Még pedig őt cikkekben. Ez rendes körülmények közt sok volna talán, de a naptárt szerkesztő Katángy Menyhért képviselő

ur a mai parlamenti helyzetre való tekintettel kinyilatkoztatta, miszerint nem lehet anynyi szellemet megidézni, amennyi elegendő volna. Egy másik ismeretlen világnak, a Parkklubnak intimitásait is elárulja Katángy ur. Még szép képeket is tétetett ehhez a teleplezéshez. Mint jó hazafi, a szabadságharc évfordulójáról is megemlékezett egy sok képpel díszített czikkkel. Mint lovagias és humánus ur, az őszszel megkoronázott holland királynőről, meg a szegény Dreyfusról sem feledkezett meg. Két régi és híres okkultistának, Cagliostroának és gróf Saint-Germain-nek viselt dolgai is meg vannak írva a kalendáriumban, amelynek egy része igen szomorú. Az év halottairól van ebben szó. Erzsébet királynéről sok képpel, Bismarckról, Gladstoneról, gróf Tisza Lajosról, Tóth Vilmosról és Horváth Boldizsárról.

Ezek vannak a naptárban, s ezeken kívül még egy sor közhasznú tudnivaló és egyebek. Megjegyezzük, hogy a kiadóhivatal a budapesti előfizetőknek ma a küldi meg a kalendáriumot, a vidékieknek pedig folytatólágon. Mindennap meg fogjuk írni, hogy melyik vonalba eső városokba küldjük el. Néhány nap alatt meg lesz az egész.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek szintén díjtalanul küldjük meg a Katángy-naptárt.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A király érdeklődése. Gróf Károlyi István a múltkor a képviselőházban beszédet mondott, melyről azt a reményt fejezte ki, hogy arról a legmagasabb palotákban is tudomást fognak venni. Valószínű, hogy a király gróf Károlyi nevezetes szónoklatáról tudomást vett, de az még bizonyosabb, hogy tegnapi párbajáról, melyet báró Fejérváry Gézával vívott, okvetetlenül tudomást nyert a király, mert mint nagyon jó helyről tudjuk, a király nem kevesebbet mint öt táviratot kapott — báró Fejérváry párbajának stádiumairól.

— A hollandi régens-királyné. Hágából telegrafálják, hogy az anyakirályné beteg és valószínűleg komolyabb műtetre lesz szükség.

— Az új miniszter a Házban. Gróf Széchenyi Manó, a király személye körüli miniszter, ma az egész ülésen végig jelen volt a képviselőházban. A többi miniszterekkel együtt érkezett a daliásalakú ismeretlen ur, s miután Apponyi Albertet üdvözölte, szerényen leült a legszélső vörösbárony székbe. A miniszternek az volt a szándéka, hogy rögtön az ülés elején fel is szólal, mert az volt a naiv hite, hogy új társaságba kerülve, he is kell mutatkoznia. Erről hamarosan sikerült lebeszélni, de már nehezebb volt az ülés végén megnyugtatni. Egészen konsternálva jött ki a teremből:

— Sokat hallottam, olvastam róla, hogy mik történnék a Házban, de ilyenek még se képzeltem! — mondta amikor kijött. S ezzel kiderült, amit Bolgár Ferencz olyan nagyon tudakolt; hogy bizony ért magyarul. Pedig talán jobb volna, ha kevesebbet értene, mert kevesebbet referálhatna a ma látottakról a királynak.

— Szilveszter-nap és újév. Deczember 31-én, az év utolsó napján és újévkor ünnepi istentiszteletet tartanak a főváros összes templomaiban. Szilveszter-napján délután öt órakor a Mátyás-templomban ünnepi zenésmise lesz, amelyen Helmesberger-Kosch „Tantum ergo“-ját, Vavrinecz Mórnak „Magyarország Nagyszónokához“ című énekét és Führer Róbert „Te Deum“-ját adják elő. Litánia előtt dr. Nemes Antal plébános szentbeszédet mond. — A királyi palota Zsigmond-kápolnájában Kanter Károly fog prédikálni. — A lipótvárosi bazilikában délután öt órakor tartandó misén Lollok Lénárd prépost-plébános tart szentbeszédet. — Újév napján a bazilikában délelőtt féltízor ünnepi zenésmise lesz.

— Az új angol főkonzul. Mr. Gerard Augustus Lowther, a budapesti új angol főkonzul ma megérkezett a fővárosba és holnap már át is veszi hivatalát. A főkonzul a

Lonsdale grófi család tagja és fivére Mr. James William Lowther volt angol külügyi államtitkárnak, viszonyainkkal ismerős, mert hosszabb időn át nagykövetségi titkár volt Bécsben, ahonnan hat évvel ezelőtt távozott. Legutóbb Japánban volt követségi titkár.

— A budapest-berlini telefon. A kereskedelmi miniszter a német birodalmi postahivattalal egyetértőleg elhatározta, hogy a budapest-berlini helyközi távbeszélőn 1899. január elsejétől kezdve hat percig tartó beszélgetések is lebonyolíthatók lesznek.

— Könyv az alkotmányról. A király a legfelsőbb családi hitbizományi könyvtár részére elfogadta dr. Radó Sámuel, a „Magyar Távirati Iroda“ igazgatója „Die ungarische Verfassung“ című művének egy példányát és elrendelte, hogy a szerzőnek ez alkalomból a legfelső köszönet külön köszönő iratban fejeztessék ki.

— Bulgária gyászja. Szófiából táviratozzák: Gergely metropolita, a szent-szinodus elnöke, tíz napi betegeskedés után tüdőgyulladásban meghalt. A metropolita holttestét a szinodus tagjai ma délelőtt átvitték a dómba. A gyászmenetben ott volt az egész papság, a fejedelem és neje, a miniszterek, a diplomáciai testület, a polgári és katonai méltóságok és ezekre menő közönség. A templomok gyászdiszben vannak, a házakban és üzleteken fekete zászlók lengenek. Elhunytá előtt a metropolita teljes öntudattal fölvette a halotti szentségeket és egy óra hosszat beszélgetett a fejedelemmel és a fejedelemnével, akik a halál bekövetkeztéig ott maradtak a betegnél. Az elhunytat Ruscsukban, a régi Szent-Miklós-templomban helyezik végső nyugalomra. Holnap Burgaszba és Várnába szállítják a holttestet.

— A Duna. Lassan-lassan a Duna is fölveszi téli képét. Az utóbbi időben beállott fagy már nagyon meglátszik rajta. Ma reggel óta tele van a víz tükre jégtablakkal, s a kisebb-nagyobb vontató- és személyszállító hajók sietve vonulnak a téli kikötőkbe. A földmívelési miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a jégzajlás már a folyam egész vonalán beállott s a víz csekély mértékben ugyan, de állandóan apad. A fővárosban még közlekedik egy-két furge kis propeller a két part között, de ha az idő ilyen marad, nem sokára azok is eltűnnek s a tavaszig meg se jelennek a vizen. — A jégzajlások idején már ritkaság számba megy, hogy valaki a jeges hullámok közé vesse magát. Ma mégis történt egy ilyen öngyilkossági kísérlet. Krauth Jakab ötvennégy éves szabómester ma délelőtt a Lánchíd budai oldalán a Dunába vetette magát. A jeges vízben azonban ugylátszik visszatért életkedve, mert kétségbeesetten kapaszkodott egy uszó jégtablába. A víz a jégdarabbal egészen a budai Ybl-szoborig sodorta, ahol észrevették és szerencsésen ki is mentették. A Rókus-kórházba szállították. Tették okát nem akarja megvallani.

— Szegedi dolgok. Szegedről táviratozza tudósítónk: Szendrey Pál városi tanácsjegyzőt az állam által öt évvel ezelőtt küldött, de eltűnt ezer forint ügyéből kifolyólag állásától felfüggesztették. Más ügyekben a fegyelmi választmány Fajka főszámvevőt dorgálásra, Molnár kapitányt száz forint bírságra, Görög végrehajtót pedig állásából való elmozdításra ítélte.

— Az orosz néptanítók. Furcsa dolgokat mond el egy pétervári újság, az „Obrazovanie“, az orosz néptanítók sorsáról. A többek közt említést tesz egy tanítóról, aki a legfurfangosabb módokon jutott mindennap némi csekély élelemhez. Rendes étkezéstről szó sem volt a jámbornál. Ha aztán a gyomra már nagyon követelődzött, elkérte tanítványaitól az uzsonnájukból megmaradt kenyérdarabokat és mulatozásukra pyramisokat épített belőlük. Egy hét alatt aztán bemutatta tanítványainak ilyenformán a hét világesodát. Ezekből az építkezési anyagokból állt egy hétig az ebédje, mert tulajdonképen ezért vitte be a szemléltető oktatást az iskolába. Mikor kifogyott a világesodákból, egy Szuvorov-emlékoszlopot épített föl az ebédje kedvéért. A gyermekek szü-

lői azonban megtudták a dolgot és a furcsa ebédeknek is vége szakadt. A vallásos oroszok nem engedték meg, hogy kenyérral, Isten adományával játékot üzzenek és visszakövetelték gyermekeiktől a kenyérhéját. Ezzel elvesztette ebédeit a szegény tanító. Ujabb módozatokról gondoskodott tehát, hogy éhen ne pusztuljon. Hevesen járkált föl és alá, aztán rászólt a gyermekekre:

— Akartok-e valami új játékot látni?

Az egész osztályban örömteljes zsvaj halatszott. Örültek az apró emberek, hogy az unalmas számolás helyett ismét valami mulatságos dolgot csinálhatnak. A tanító folytatta:

— Figyeljete! Én majd ide ülök és kinyitom a számat. Akinek aztán köztetek van valami gyümölcsfélje, az megpróbálja, hogy bele tudja dobni a számba. Akinek sikerül, az jó osztályzatot kap. Kezdhettek.

Valóságos záporoként indult erre a tanító felé a sok gyümölcs. Ő pedig holdogan szedte össze a különös módon szerzett ebédet.

— A német császár Franciaországban. A „Patrie“ című párisi lap közlése szerint gróf Hatzfeld, a párisi német nagykövet, már régebben értesítést kapott a berlini udvarból, hogy a császár és a császárné meg akarják őt látogatni dinardi birtokán. A „Patrie“ hire igen plauzibilis, mert Dinardban valóban nagyszabású készülődéseket tesznek valami rendkívüli alkalomra. Az utazás a tavaszon történnék meg s a dinardi látogatás állítólag — öt napra van tervezve.

— Szökés a pécsi fogházból. A pécsi királyi ügyészség fogházának zárkáiból tegnap este Kovács István, aki százharmincznyolcz betörés miatt volt elzárva és Muth Henrik, aki négy héttel ezelőtt Csikós-Töttösön rablógyilkosságot követett el, megugrott. Kovácsot a szomszédos vármegyeház udvarán elfogták; Muthnak azonban nyoma veszett. Lovascsendőrök keresik.

— Rendőrség a színházban. Bresciában, az ottani színház nézőtérén történt a napokban a következő mulatságos eset: Egy milánói szintársulat játszott a színházban, előadva egy bohóságot, melyben az egyik közreműködő színésznek a nézőtérrel kell felbeszélgetnie a szinpadra. A szerepet egy Milla nevű színésznek osztották ki. Alig mondott a nézőtérén szerepéből néhány szót, mikor az ügyeletes rendőrbiztos feléje rohant:

— Be fogom csukatni! Az előadást nem szabad zavarni!

— Kicsoda maga? — kérdezte a színész a polgári ruhába öltözött rendőrtisztviselőt.

— Pietrocola rendőrbiztos vagyok. Velem fog jönni az őrségre.

— Ebben a hidegben?

— Ne feleseljen. Velem jön!

Eleinte azt hitte a közönség, hogy a rendőrbiztos is a szintársulathoz tartozik és jóízűen kacagott a jeleneten. Mikor aztán megtudta, hogy a dolog komoly, az egész színház a színész pártjára állott és a rendőrtisztviselő ugyancaak kellemetlen helyzetbe keveredett. A szorongatott biztos ekkor felugrott egy zsöllőre és hangos szóval kiáltotta:

— Carabinierik, katonák, tisztek, jertek segítségemre. Egy állami hivatalnokot értégetnek személyemben!

Néhány carabinieri segélyére is sietett és Millat, a közönség zugolódása ellenére, bekísérték a rendőri kapitányságra. Ott aztán csakhamar kiderült a tévedés. A színész visszatérhetett a színházba és még az est folyamán fellépett egy egyfolyónásos vigjátékban.

— A szegénygyermekért ügye. A „Fővárosi szegénygyermekért“ ismeretes ügyében ma nevezetes fordulat állott be. Dr. Grósz Sándor elnököt a hetedik kerületi előjáróság felfüggesztette állásától. Csillag Máté titkárt szintén. A fővárosi tanácsa ideiglenesen Dániel Gábor országgyűlési képviselőt, az egyesület alelnökét akarta az egyesület ügyeinek vezetésével megbízni, Dániel azonban lemondott az alelnökségről is. A tanács ennél fogva egy biztost fog kiküldeni a felfüggesztett elnök helyébe.

lyébe, Eszláry Sándor kerületi előjárót pedig arra utasította, hogy a vizsgálatot a legnagyobb szigorúsággal vezesse. — Dr. Grósz Sándor, a fővárosi törvényhatósági bizottságának és tagja, ma több városi képviselő bizalmasan felhozta, hogy adja be a bizottsági tagságról való lemondását is. Nagy szenzációja ennek az ügynek az a lemondó levél is, amelyet a választmány néhány hölgytagja küldött ma a főpolgármesternek. A levél így szól:

„Tiszelt főpolgármester ur!

Miután a vizsgálat, a hírlapi meghurcolás hete óta tart és megterias a magánbecsületükben sértettek részéről még maig sem történt, s bár mindezeidig föltétlen becsületességükről még mindig meg vagyunk győződve, mi alólirottak, távoznunk az egylettől, melyben keresztény gyermekvédelemünk érdekében működünk. Köszönetet mondunk az egyletnek, mely főleg zsidópénzből — a mi keresztény pártoltjainkat táplálta és ruházta, köszönetet mondunk a közönségnek, mely támogatót, de a hajszálán részt venni nem óhajtott. Tisztelettel maradván stb., Beksiacs Gusztávné, Forinyák Gyuláné, Gruz Albertné, Szokolay Kornélné, Schner Ferenczné, Mészáros Jánosné.”

— Tűz egy kaszárnyában. A Lehel-utca és Aréna-ut sarkán lévő szekerész-kaszárnya IV. számú istállójának padlásán az éjjel, eddig ismeretlen okból, tűz támadt, mely a tetőzetet tíz méternyi hosszúságban teljesen elhamvasztotta. A veszedelmet a katonák segítségével a tűzoltóság hamarosan elfojtatta. A kár elég jelentékeny.

— Valódi Jaeger tanár-féle normál-alsóruhákat (Benger gyártmánya), kötött és szövött gyapjúrukat ajánl Heyek Adolf, Szervita-tér „a vadászszobor”.

— Szerencsemajaczkok, tombola, korcsolyák és társasjátékok könyve Kertész Tódornál.

Napirend.

Naptár: Péntek, december 30. — Római katolikus: Anisz p. — Protestáns: Aniszia. — Görög-orosz (december 18.) Sebestyén. — Zsidó: Tebeth 17. — Nap két: reggel 7 óra 34 perc, nyugszik: délután 4 óra — perczkor. — Hold két: délután 6 óra 40 perczkor, nyugszik: reggel 8 óra 43 perczkor.

A miniszterek nem fogadják.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparszarnokban nyitva d. e. 9-től d. n. 2-ig.

Modern metszetek kiállítása, az országos képtárlat (Akadémia, II. emelet) nyitva d. e. 9-1-ig. Megtekintése díjtalan.

Országos képtárlat az Akadémiában, nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti muzeum régiségtára nyitva délelőtt 9-1-ig. Többi tárlai, köztük a néprajzi osztály is (Illag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10-12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Kovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9-1-ig.

A „Hédoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget. Andrassy-út végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Országos tanargyülés.

Az ország minden részéből, különösen a nemzetiségi vidékekről, ahol a polgári iskolák háromnegyedrészre van, ma körülbelül kétszázötven tanár gyűlt össze, hogy a tanügyi kormány által kezdeményezett polgári iskolai reform tárgyában hallassa véleményét. Ismertettük annak idején a közoktatási tanács reformjavaslatát a polgári iskolai reform tárgyában. Ma, a polgári iskolai tanárok impozáns méretű gyűlése után, azelőtt a furcsa helyzet előtt állunk, hogy minden faktor akarja a hétéosztályú polgári iskolát, de mindenik más-mást magyaráz bele a reformtervezetbe.

A közoktatási tanács hivatalnokképző iskolát akar alkotni a felső polgári iskolából, más szóval, közigazgatási és közgazdasági kisebb állásokra jogosító iskolát, mely a mai felső kereskedelmi iskolákkal lenne egyenértékű.

A polgári iskolai tanárság a hétéosztályú keretet egységes és általános iskolával akarja betölteni. Törülte az iskola két tagozatát és még a felső osztályok szakirányát sem óhajta eltérte állíttatni.

Szép volt a közgyűlés impozáns bizalomnyilvánítása Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszterrel szemben. Annnyival szebb, mert a fizetéstörvénynek a polgári iskolai statusban való lassabb végrehajtása miatt a tanárok elégtelenségéről a közgyűlést megelőzőleg minduntalan volt szó.

A rendkívüli közgyűlésen megjelent Morlin Emil osztálytanácsos a tanügyi kormány képviselőtében és Veredy Károly fővárosi tanfelügyelő is. Lád Károly elnök üdvözli Wlassics miniszter képviselőjét és rámutatván a gyűlés fontos tárgyaira, megnyitja a gyűlést.

Első tárgyképen elfogadja a közgyűlés hosszabb vita után az alapszabályok módosítását oly irányban, hogy az egyesület vidéki körei jobban megfelelhessenek feladatuknak.

Ekkor következett a polgári iskola reformjának tárgyalása, melyre nézve az egyesület igazgatóságának és választmányának más-más javaslata feküdt a közgyűlés előtt. A két tervezet abban különbözött, hogy a hétéosztályú polgári iskola egységét igazgatásban, tanfelügyeletben sőt még elnevezésben is a választmány tervezete erősebben mondotta ki, mint az igazgatósági javaslat.

Számos hozzászólás után már-már elfogadták a tervezetet, amikor dr. Kovács János pedagógiai tanár a tanárképzésről szóló pontozat ellen foglal állást. Kifejti, hogy háromévtizedes főiskolánkat: a pedagógiumot eltörölni nem akarhatják a gyűlés tagjai, a pedagógium volt tanítványai. Nem, különösen akkor, mikor az egyetem a közp. iskolai tanárképzést is csak nehezen tudja teljesíteni. Volenszky Gyula (Budapest) pénzügyi szempontból tartaná helyesnek azt, hogy a pedagógium csak a tanárképzés gyakorlati feladatait teljesítse, amire mostani berendezésével is képes; míg ha az egész tanárképzést rábíznák, az egyetemre való fejlesztés költségeit meg nem bírják. De szükség-telen is, hogy mindenfajta iskola tanárainak külön-külön tanárképzőt tartunk.

Molnár Aladár összehasonlítja a pedagógiumi és az egyetemi tanárvizsgálatokat közvetlen tapasztalása alapján és mondhatja, hogy az egyetemen csak a kérdések magas színvonalúak, de nem a feleletek.

Számos hozzászólás után a közgyűlés tulajdonképp többséggel nem kíván a tanárképzés ügyében külön szavazni, hanem a választmány iskolaszervezetét tíz pontba foglalva en bloc változatlanul fogadta el.

Végül elfogadta még a közgyűlés a fizetésügyben Perjessy László alelnök által előterjesztett öt pontú határozati javaslatot, melyet már tegnap ismertettünk.

Erre az elnök azzal zárja be a közgyűlést, hogy álteti Wlassics Gyula közoktatásügyi minisztert, a polgári iskolai reform megindítóját.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Zacconi. A nagy olasz tegnap este a Hamlet alakításával elérte diadalainak csúcspontját, bár Zacconi minden alakítása úgy hat, mint a színészi tudás összesége, melyet hatványozni többé nem lehet. A mi szellemünk előtt kétféle alakok mozognak: azok, amelyek a valóságban léteznek, és azok, melyek képzel-műnkben élnek. Ez utóbbiak talán még számosabban vannak. Fantáziánk folyton dolgozik, új meg új képekkel népesíti be magát, melyek a realitásban nem léteznek és amelyek legtöbb esetben soha létre sem fognak jönni. De néha mégis létrejönnek és ekkor fantáziánk működése erre a képre nézve megszűnik. A legfélségesebb dóm, amelyről ember egykor álmódhatott, ma nem él többé képzel-műnkben, mert a velencei Márk-templom építője ez álmunkat valóra váltotta. Az utolsó itéletet sem képzelhet-jük el többé semmiképp sem, mert Michel-Angelo már megcsinálta és ahol valóság van, ott nincs többé képzelet.

A képzelmet ilyen módon megállítani csak a legnagyobbaknak adatott. A Zacconi tegnapi Hamletje is olyan hatással volt reánk, hogy a dán királyfit többé nem fogjuk elképzelni sem így, sem amúgy, mert mi Hamletet tegnap nem láttuk, hanem megláttuk. Ugy éreztük, hogy az összes egyéni képzetek és képzelhetőségek megtörték ezen a realitáson.

Zacconi Hamletje megmutatta, hogy milyen nagy a képzelmi ereje. Hiszen a tépeldő dán királyfit egyedül a fantáziájából kellett megteremténie hisz Hamlet nem az ő környezetében él; ma,

amikor a „Becstelének”-ben és Don Pietro Caru-soban láttuk, bámulatos obszerváló képességét csodáltuk. Végtelenül finoman, a legkisebb részletekben is híven figyelte meg a tragikus helyzetében sik-kasztó hivatalnokot és a részeges, elzüllött, de alapjában nem iparlovagot. Szenvedélyes Morettoja mindenkit magávalragad, csak ő uralkodik még önmagán is. Gál Gyula például, aki nálunk e szerepet adja, teljes furorral játsza a megcsalt férj kétségbeesését, szenvedélyét, dühét nem mérsékeli; Zacconiak nemcsak az alkotó, de a fékező ereje is óriási. A nuanceozása pedig csodás. Hogy csak egyet említsünk, Zacconi, amikor Moretti a felesége adósságait idegen pénzből fizeti ki, félíg önkivületi állapotban teszi ezt és tovább olvassa még a bankókat, amikor már a kereskedő menni készül. — Zacconi művészete, mint ezt a mai est is igazolta, tökéletes. Lehet, hogy van nála nagyobb színész is, de már ezt mi, emberi érzékeinkkel, nem tudnók megítélni.

* Negyvenezer forintos vásárlás. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a nemzeti és a szépművészeti muzeum, valamint a vidéki gyűjtemények számára mintegy negyvenezer forint értékű képet és szobrot vásárol. E műveket a képzőművészeti társulat téli tárlatából, a nagybányai festők kiállításából és az iparművészeti muzeumból szerzi be.

* Operaház. Lejo Lili ismét vendégszerepelni fog az Operában. Első fellépte jövő kedden lesz, amikor „Faust”-ban fog énekelni.

* A Magyar Színház közgyűlése. A Magyar Színház részvénytársaság ma tartotta első évi rendes közgyűlését Evva Lajos elnöklésével. Az igazgatóság jelentése elmondja, hogy a színház vezetői mindent elkövettek a színház érdekében, amivel el is érték azt, hogy a közönség megkedvelte a színházat, amely ugyszólván napról-napra erősödik a publikum kegyelben. A jelentés pénzügyi részéből a következő adatokat vesszük ki: A színház bevétele az elmúlt esztendőben 186.928 forint 78 krajczár volt, kiadása pedig 188.651 forint 03 krajczár; a veszteség tehát mindössze 1722 forint 25 krajczár. A közgyűlés a jelentést a számadásokkal együtt tudomásul vette.

* Zacconi a „Vasgyáros”-ban. Ermete Zacconi és társulata holnap, pénteken, negyedszer játszik a Vigszínházban. Ennek a vendéglátóknak a nagy érdekessége abban van, hogy Zacconi Ohnet drámájának, a „Vasgyáros”-nak czimszerepében, tehát szalonszerepben mutatja be magát. Az olasz művész a „Vasgyáros” után két napi szünetet tart és azután még csak egyszer lép fel, január 2-án, amikor „Otello” fogja fogja játszani.

A bolond.

— Bemutató a Magyar Színházban. —

Rákosi Jenő a színlapon énekes legendának nevezi darabját, amely ma este „A bolond” czimen színre került. Meséjének két szála van. Az egyiket egy Bimbó nevű bohóc tartja a kezében. Bimbó az utca porából fölszedett egy kis leányt, aki a Bimbilla névre alliterál. A leányban, mikor tizenhat esztendősen lesz, egy daljás ifjú fölbreszti az asszonyt és Bimbilla ennek az első férfinak, aki utjába akadt, a nyakába borul. A szegény bohóc, (aki, mint minden gyám, természetesen maga is szerelmes a neveltjébe) érzi, hogy Bimbilla szive kinyíllott és ezt fölfedezvén megőrül. Sőt tébolyában átkozza az istent és egy Anatole France-szerű fordulattal betör az istenházába. Ott a Szűz-Mária képe előtt megvezekel és meghal.

A szerző érezte, hogy e történettel párhuzamosan szüksége van néhány derűsebb mozzanatra is. Ezért beállított a darabjába három szerelmes bakfis-leányt, akiket egy ravasz sekrestyés összehoz szívök választottjaival.

Nézetünk szerint ez a sekrestyés a darab legegészségesebb alakja és eleme. Van ugyanis egy kevés klasszikus fénye, mert voltaképp Calchas ő, a kutyafejű, aki segítette Szép Helénát, hogy találkozzék Páriszal.

Szabados Bélával, a zeneszerzővel, szembe szigorúak leszünk. Oly művelt és jóízű zenész

tisztelünk benne, hogy várakozásainkat föl kellett csigáznunk. E várakozásainkban egyrésztől nem is tévedtünk, másrésztől azonban sajnálattal csalódtunk. Ha hátulról visszafelé haladva először az orkeszterét, aztán a dallamát vizsgáljuk, úgy azt fogjuk találni, hogy zenekari svádája gazdagabb és színebb lett. Ami azonban dallamerejét és főként dallambeli eredetiségét illeti, e képességei már kevésbé nőttek meg. Örvedetes itt csak az, hogy épen azok a számok, amelyeket finomabb stílusban írt meg, egyúttal az invencziózusabbak. A keringői és indulói ellenben csöppet sem eredetiek. Tanuljon ebből és ne szálljon le az osztrák tánczene kloákáiba. Ez nem méltó hozzá, az ő zenei jellemét sokkal többre becsülik. Azok a keringők és indulók, amelyeket ma este több hangulatos és nobilis szám között elszórvva hallottunk — ismétljük — csunykák és ripókók, és hála istennek, nem is a mi Szabados Bélánk egyéniségében gyökereznek. Köleszónések, vagy divatosan kifejezve csupa **A n s i c h t s k a r t e** különböző zeneszerzők tájékaról.

A női főszereplő, Komáromi Mariska, rendkívül szépen és finoman énekelte Szabados dalait. A tele nézőtérten osztatlan lelkesedéssel tapsoltak neki.

De különben is az est hangulata nagyon jó volt. Tetszettek a tánczosok is: gyönyörű női a k t-ok, úgy hogy e látványt mindenkinek ajánlhatjuk. Amde a jelmezzabóhoz van néhány szavunk. A különben fényes és szemrevaló costume-ökön egy palást (amely a vállról lefőg) szolgál arra, hogy elfődje, ami elfődni való. E palástok azonban tánczközben magasan lengenek és nem fődnek el sgmmitt. A színházak a legszebb női testeknél is bizonyos helyeken, amelyek gonosz pillantások által sebezhetők, bandage-okat szoktak alkalmazni; a Magyar Színház jelmezzabója azonban ezt elmulasztotta. Bocsnátot kérek az olvasótól, hogy nem beszélhetek elég világosan, hisz tollam nem vághat egyenesen oda, ahol kicsi korunkban szoktak ránk vágni, és bocsnátot kérek a szép tánczosnőktől, hogy nem beszélnek elég homályosan, hisz még mindig leplezettebben fejezem ki magamat, mint ők.

FŐVÁROS.

(Az új budai sétatér.) A Lukácsfürdő parkját és a Margit-híd között levő beépítetlen területet sétatérre alakítják. A mérnöki hivatal most készítette el az átalakítás terveit s ezek szerint a dolgo huszezer forintba kerülne. A közgyűlés nehezen szavazta meg a sétatér árát is s az elég tekintélyes összegbe kerülő átalakításhoz is aligha járul hozzá.

(Korona vagy forint.) A kormány törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, amelyben a kötelező korona-számitást akarja elrendelni. A kormány abban a hitben, hogy a törvényjavaslatból január elsejéig törvény lesz, már utasította is a törvényhatóságot, hogy január elsejétől az összes könyveit koronaértékben vezesse. A tanács mai üléséből fölirt a belügyminiszterhez, hogy a rendeletnek nem tehet eleget, mert a jövő évi budget már készen van és mert a rendelet, a képviselőházban történetekre való tekintettel, ugys kivihetetlen.

(Az adók statisztikája.) Harmincz év alatt tízedfél millió forintról tizenkilencz millió kétszázötvenezer forintra emelkedett az adó a fővárosban s átlag fejenként 30 forint 52 krajczárt fizet a főváros minden lakója. A jövő évben az épületek adómentessége legalább részben már megszűnik s évről-évre ezen a czímen is rohamosan emelkedik majd az adópénztárak bevételé. A házadó ugys majd harmadrésze annak a pénznek, amit az egész országban ezen a néven beszednek. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra kivetett adónak pedig majd felét Budapesten veszik be. A kivetett összegnek átlag nyolczvankilencz százalékát szedik be s a hátralék évről-évre apad. A statisztikai füzetek közlik ezeket az érdekes adatokat, amelyek már most megnyugtathatják a pénzhány miatt folyvást panaszkodó főszámvevőt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Hradil Alfonz Bécsben. A kuria által rablógyilkosság miatt életfogytiglan tartó fegyházra ítélt Hradil Alfonzot a magyar törvénykezés kiszolgáltatta a bécsi törvényszéknek. Tegnap szállították el Bécsbe Hradilt, hogy ott számot adjon egy másik rablógyilkosságról, melyet a Lajtán túl követett el. A rablógyilkost a bécsi pályaudvaron egy fiaker várta, melybe három börtönőrrel együtt beszállott. A fogházban már várták Hradilt magánzárkával.

— Gyilkos kut. Rákoson történt a nyáron, hogy Kaczián Mihály napszámos arra vállalkozott, hogy kutat fur egy ház udvarán, bár soha életében még hasonló munkát nem végzett. Kovács István és Mesó György, Kaczián mostohatestvére segítettek a nagy vállalkozásban. Szerencsésen le is értek a furásban a talajvizig, de ekkor a homokos föld beomlott. Kaczián erre leküldte Mesót, nézze meg, hol kellene kitémasztani a kut falát, Mesó lement a kut fenekére, míg Kaczián és Kovács a kutba letámasztott létra közepén várták, mit mond majd Mesó. Ez pár percz múlva felkiabált:

— Dobjátok le a pipámat!

Kaczián tovább adta a kiáltást, de a következő pillanatban a kut újra beomlott és a lehulló földtömeg félig maga alá temette Mesót. Kaczián és Kovács fejüket vesztve kezdtek felfelé rohanni a létrára. De a rázkódástól újabb beomlás keletkezett, amely Kacziánt és Kovácsot is ledobta. Kétségbeesetten kapálóztak a kut fenekén s valósággal eltaposták az alattuk ugys félig eltemezett Mesót. Nire kihúzták a három kutfurót, Mesó halva volt. A budapesti büntető törvényszék ma gondatlanságból okozott emberölésért vonta felelősségre Kacziánt és három havi fogházra ítélte el.

— Nemzetközi válóper. Régóta huzódó válóper tárgyalta ma a királyi tábla Csilléry bíró előadása alapján. A pörösködő felek gróf Zamojszky János László és a felesége, herceg Pelissier-Malakoff Lujza Eugénia, akik 1881-ben léptek polgári házasságra Párisban. A hercegnő unokája III. Napoleon híres marsalljának, Pelissier tábornagnak, aki a krimi háboru után kapta a Malakoff hercegi címet. Gróf Zamojszkyt nemsokára elhagyta a hitves: s azóta sok bíróságon ment keresztül ügyük, beleszólt abba XIII. Leo pápa és II. Miklós orosz czár is. Az osztrák-, orosz- és francia bíróságok érdemi leg nem határozhattak a válóperben, mert kiűnt, hogy a gróf megnyerte a magyar honosságot s így a magyar bíróság van hivatva a válóperben dönteni. Gróf Zamojszky és Pelissier hercegnő a szajnamelleki prefektustól kaptak házasságlevelet, de ez egyúttal arról is tanuságot tett, mit Markovszky orosz követségi jogtanácsosa czári ukáz alapján kijelentett, hogy a házasság érvénytelen. Ennek nyilvánította azért, mert a hitvesek orosz alattvalók s Oroszországban polgári házasság nincsen. Később Zamojszky gróf házasságát a pápa megsemmisítette és a czár elrendelte, hogy országában a pápai brevét kihirdessék. A férj időközben megszerezte az osztrák, majd a magyar honosságot s a budapesti törvényszék elé hozta perét. Itt aztán a gróf kérése az volt, hogy mivel a hercegnő ok nélkül elhagyta a hazát, kötelezzék a visszatérésre s ha nem tenné, vegye ezt a bíróság bontó oknak s oldja fel a házasságot. Mielőtt a törvényszék határozott volna, Zamojszkyt felhívta, hogy igazolja házasságának a francia törvények szerint való érvényes voltát. A felperes azt felelte, hogy e tekintetben nem bizonyíthat, azt csak a francia bíróság állapíthatja meg s mikor erre nézve új felhívást intéztek hozzá, felebbezett a királyi táblához. A tábla kimondotta, hogy a gróf magyar honos és csak magyar bíróság dönthet ügyében. Erre a törvényszéket utasította, hogy hozzon ítéletet, mert téves a pápai brevét, mely gróf Zamojszkyt orosz alattvalónak jelentette ki. A budapesti törvényszék nemréglen hozott ítéletet a gróf válóperben s a gróf és hercegnő között kötött házasságot felbontotta. A királyi tábla most ezt az ítéletet

megerősítette. Még csak a kuria döntése van hátra és az évek óta huzódó válóper ezzel végleges befejezést nyer.

SPORT.

+ Új jégpálya a Népligetben. A Telepi Torna-Egyesület a népligeti nagyvendéglőtől balra eső füzes alján egy nagyobb területen csarnokot állítottatott, melyek tágas, melegedő-, társalgó-, étkező- és öltöző-termekek foglalnak magukban. A jégpálya részére az egyesület a tízezer négyszögméter nagyságu területen felméterre mélyített s a hydrotechnika egészen új módszere szerint felszerelt medenczét létesített s ezzel megszüntette és kiegyenlített a mesterséges és mélyebb vízű jégpályák hátrányait. Czélszerű intézkedést képez, hogy műkorcsolyázók és tánczoló, valamint kezdők és gyermekek részére külön terek vannak elkerítve. Az ünnepélyes megnyitás újév napján lesz.

+ Megbüntetett jockey. Ballantine, a graditzi porosz királyi főménes jockeyja, aki nálunk is több ízben lovagolt, a jövő esztendő első öt napján nem ülhet nyeregbe, mert ez időre megvonták tőle a lovaglási engedélyt. E büntetésnek oka, hogy Ballantine a hannoveri október-meeting egy versenyében Utting jockeytársának lovagolt, aki ennek következtében súlyosan megsérült.

+ Match kerékpáros és oroszán között. Különös versenyről ír ujabbán ismét a „B. C. African Gazette“. Egy kerékpáros éjszakának idején Shantyriből Namaziba (Délafrika) igyekezett. Egy hegyhez érkezve leszállott s úgy toltta maga előtt a kerékpárt. Amint így haladt, egyszerre csak egy feléje közeledő hatalmas oroszánt vett észre maga mögött. Nosza, a kerékpárra pattan és teljes erejéből halad felfelé, nyomában a szörnyeteggel, mely mindinkább közelebb ért. Az egyenlősen küzdelem az oroszán javára látszott eldőlni, midőn a domb tetejére értek. Itt azonban a kerékpáros örült iramban rohant lefelé, úgy, hogy a sivatag királya csakhamar abbahagyta a versenyt.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A belügyminiszter Pavlik Ferenc államrendőrségi felügyelőt fizetés nélküli felügyelővé, az igazságügyminiszter Brüst Gyula szászrégeni járásbíró-sági telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-dik fokozatába telekkönyvvezetővé, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Lábady István közalapítványi gazdasági segédet közalapítványi uradalmi ispánná, Androvics Rédl Ernestina okleveles tanítónőt az előpataki állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, a debreczeni főügyész Bliszka András pénzverő hivatali számvevőségi hivatalosolgát a máramaros-szigeti törvényszéki fogházhoz fogházőrmesterré nevezte ki.

Árvérsek a fővárosban. Dávid János ingóságai VII. Rottenbiller-utca 37/b. és VIII. Üllői-ut 46. január 2. Hanusz József ingóságai VII. Murányi-utca 42. december 30. Ffáhn Károly és társai ingóságai VI. Reáltanoda utca 5. december 30. Chyzer Kálmán ingóságai VII. Murányi-utca 34. december 30. Czeizler Zsigmond ingóságai VII. Dohány utca 90. decz. 30. Bosznányi Endre ingóságai V. Széchenyi-utca 1. január 17. Ifj. Singhoffer Ágoston ingóságai IX. Imre-utca 9. decz. 30. Róth Mórné ingóságai VI. Sziv-utca 31. december 30. Kopper Károly ingóságai I. budaörsi-ut 285. december 31. Ráth József ingóságai. Alkotás-utca 12/b. december 30. Weisz Mór ingóságai VII. külső-kerepesi-ut 30. december 30. Schweitzer Sándor ingóságai VII. Vörösmarty-utca 17. december 30. Friedmann Ignác ingóságai VI. Uj-utca 37, VII. Óvoda-utca 18. és Szabó József-utca 21. december 30. Weisz Rezső ingóságai VI. Kertész-utca 52. december 30.

A vidéken. Onozó Mihály ingóságai Szegeden 1899. január 19. Ernye Ede. ingatlana Nyitrán 1899. január 3. Vida János ingatlana Gyimót (Pápa) községhezánál 1899. január 4. Obert István ingatlana Kis-Rippény (Nagy-Tapolcsány) községhezánál 1899. január 10. Barkó János ingatlana Zsámbék (Budapest) községhezánál 1899. január 17. Nagy S. István ingatlana Pázmánd (Győr) községhezánál 1899. január 19. Weisz Pál ingóságai Gyulafehérvárott 1899. január 5. Nyáry Jenő báró ingóságai Pilyinyben (Szécsény) december 31. Steiner Zsófia ingatlana Nagykikindán 1899. január 7.

Pályázatok. („Budapesti Közlöny“ 298. száma.) Az egri adóhivatalnál adóiszti állásra, a kaposvári törvényszéknel aljegyzői állásra, a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál fogalmazó gyakornoki állásra, a szegedi adóhivatalnál díjtalan gyakornoki állásra, a moóri adóhivatalnál ellenőri állásra, a sepi-szent-györgyi adóhivatalnál díjtalan gyakornoki állásra, a beregszászi ügyészségnel alügyészi állásra, a rimaszombati törvényszéknel törvényszéki orvosi állásra, a trencsényi járásbírósnál irnoki állásra, a gyulafehérvári járásbírósnál irnoki állásra, a mária-radnai járásbírósnál segédtelekkönyvvezetői állásra, a máramaros-szigeti pénzügyigazgatóság

számvevőségénél számtisztai állásra, a dícső-szent-mártoni adóhivatalnál gyakornoki állásra, a nagyszőlősi (Beregszász) járásbírósnál albírói állásra, a pozsonyi ítéletábránál bírói állásra, a kulai adóhivatalnál adóírási állásra, a décsi törvényszékénél bírói állásra, a debreczeni pénzügyigazgatóságnál irodatiszti állásra, a posta- (árvírdá- távbeszélőnél (Budapest) több gyakornoki állásra lehet a folyamódásokat benyújtani.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, december 29.

	decz. 29. cents	decz. 28. cents.
Buza decemberre	76 ¹ / ₂	76 ¹ / ₂
„ áprilisra	77 ¹ / ₂	77 ¹ / ₂
„ májusra	84 ¹ / ₂	74 ¹ / ₂
Tengeri decemberre	43 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂

Chicago, december 29.

	decz. 29. cents	decz. 28. cents
Buza decemberre	66 ³ / ₄	67 ³ / ₄
Tengeri decemberre	67 ³ / ₄	37 ¹ / ₂

Ipar és kereskedelem.

Marhakereskedők országos egyesülete. A marhakereskedők körében egy országos egyesület alakításának eszméje merült föl. A szervezőbizottság felkéri az érdekelteket, hogy közelebbi felvilágosításokért az alapítási munkálatok elvégzésével megbízott Sebestyén József ügyvédhez (V. kerület váci-körút 8.) forduljanak.

Kőbányai sertéspiact, decz. 29. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 47-0—47-5 kr.-ig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46—46-5 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 48-5—49-0 krig. Közép (páronként 251 320 kgrig terjedő súlyban) 48-5—49 kr. Könnyű (páronként 250 kgrig terjedő súlyban; 48—49-0 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kgr. felüli súlyban) 47-5—48 krajczár, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 46-5—47-5 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban; 45—46 krajczár. Sertéslelészám: 1898. decz. 27. napján volt készlet 36469 darab, decz. 28-án felhajtott — drb, december 28-án elszállított 317 drb, december 29-ére maradt készletben 36152 darab. A bizott sertés-üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, decz. 29. A ferencvárosi petrolumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. decz. 28-án érkezett 1281 drb. Készlet 553 darab, összes felhajtás 1834 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 955 drb, elszállítottan maradt 879 drb. Napi árak: 120—180 kilós 44—46. — kr, 220—280 kilós 45—47. — krajczár, 320—380 kilós 45—47 kr, öreg nehéz 44—45 krajczár, malacz 40—44 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavasár december 29. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 54 darab, ugymint: Fejős tehén tarka 54 darab. Vásár jelentélen. Következő árak jegyeztettek: Tarka, kevert származásu tehén 70—110 forint darabonként.

Budapesti vágómarhavásár, december 29. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 2368 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 849 darab magyar és tarka ökör, 935 darab magyar és tarka tehén, 996 darab szerbiai ökör, 13 darab boszniai ökör, — darab boszniai tehén, 71 darab bika és 26 darab bivaly, 78 darab szerb tehén. Minőség szerint: 543 darab elsőrendű hizott, 1565 darab középminőségű és 260 darab alárendelt minőségű. — Kisebb felhajtás s az idegen vevők részéről nyilvánult kereslet mellett a hangulat meglehetősen élénk volt s jó és közepes minőségek ára 100 kilogrammonként 50 krajczárral emelkedett. — Következő árak jegyeztettek: hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 30—33 forintig, kivételesen 35 forintig, hizott magyar és tarka ökör, középminőségű 25—30 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 22—25 forintig, magyar tehén középminőségű 20—25 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 20—22 forintig, szerbiai ökör, jobb minőségű 22—23.50 forintig, szerbiai bika 22—32 forintig, szerbiai bivaly 16—21 forintig. Métermázsánként elsőszulban.

Budapesti szurómarhavásár, december 29. (A budapesti közvágóhid és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 169 darab belföldi, 14 da-

rab növendék élő borju, 85 darab élő bárány, 51 darab belföldi, 68 darab galicziai, 22 darab tiroli, 41 darab bécsi, 184 darab öltött bárány. A vásár hangulata vontatott volt. Jegyzett árak: Élő belföldi borju 34—44 forintig. Növendékborju 18—22 forintig. Öltött borju: belföldi 40—45 forintig, kivételesen 46 forintig. Galicziai 38—44 frtig. Tiroli 40—46 forintig. Bécsi 42—46 forintig. Élő bárány 5.50—8.50 forintig, öltött bárány 6—10 forintig páronként.

Pénzügy.

Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja. E társaság a lefolyt 1898. évben VI-ik üléstét fejezte be. Amint az előző években, úgy 1898-ban is haladás konstatalható ez intézetnél is. Annak daczára, hogy a lefolyt év a záloglevelek elhelyezésére nézve egyáltalában nem mondható kedvezőnek, az intézet 1898. folyamán is tulajdonképeni célját, a vidéki intézetek tőkeinek mobilizálását szem előtt tartva, mégis jelentékeny összegeket, tíz millió koronán felül, bocsátott a vidéki intézetek rendelkezésére. Amint említettük, az elmúlt év a jelzálogüzletre nézve kedvezőnek nem mondható, mivel Németországban, amely különösen főpiacza zálogleveleinknek, a nagy ipari fellendülés következtében és ezáltal a rendelkezésre álló tőkének egyéb elfoglaltsága miatt a záloglevelek sokkal kisebb mértékben voltak elhelyezhetők, mint az előző években. Ennek az eredménye az is, hogy az egész lefolyt évben tartózkodnia kellett nagyobb mérvű folyósításoktól. Az elmúlt évben megszavaztatott mintegy 16 millió korona kölcsön és ebből, valamint az előző évben függőben maradt cirka négy millió korona kölcsönből folyósított több mint 10,000,000 korona. Az intézet forgalomban levő záloglevelei körülbelül 52,000,000 koronára rugnak. Az intézet által folyósított kölcsönöknek cirka kilenczven százaléka 10,000 koronán alóli összegben nyújtott. Az üzleti eredmény a folyó üzletből kifolyólag a tavalyinál kedvezőbbnek mondható, mivel a folyton visszatérő jutalékszaporulat az eddigi arányokban fokozatosan emelkedett és ennek folytán a tavaly kifizetett öt és fél százalék osztalék biztosítottnak mondható.

Az Országos korona-takarékpénztár-szövetkezet ma tartotta Bochor Károly egyetemi tanár elnöklése alatt második rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentéséből kitűnik, hogy daczára a kezdet nehézségeinek, 13,189 korona 63 fillért tesz ki a tiszta nyereség. A takarékpénztár rövid két év alatt 365,175 korona kölcsönt adott ki, a befizetések szeptember hó végéig 242,044 koronára rugnak. A tagok száma 1158, az üzletrészek száma pedig 4126. A kimutatott 13,189 korona 69 fillér tiszta nyereségből a tartalékalap dotálása és a jutalékok levonása után az üzletrészekre 5695 korona 61 fillér tiszta nyereség jut. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta. Végül az alapszabályszerű választásokat ejtették meg.

Magyar Agrár- és járadékbank részvénytársaság. A társaság a lefolyt évben az általa tavaly kezdeményezett üzletágak fejlesztését tüzte ki céljául s forgalma ezen üzletágak mindegyikében jelentékeny összegre rugott. Az 1896. V. törvényzikk alapján a bank a lefolyt évben körülbelül három millió forintnyi új szölkölcsönt engedélyezett, s így az eddig folyósított szölkölcsönök összege körülbelül 6 millió forintra emelkedett. Halár az ezen kölcsönök alapján kibocsátott négy százalékos szölkölcsön kötvények forgalombahozatala az egész év folyamán uralkodott rendkívül rossz pénzviszonyok folytán az engedélyezett kölcsönösszegekkel lépést nem tarthatott, mégis sikerült a banknak szölkötvényeinek egy tetemes tételét elhelyezni. Az országos mezőgazdasági hitelegylet a viszonyokhoz képest további kiterjedést vett 250,000 forint erejéig új hitel engedélyeztetett, miáltal az eddig nyújtott hitelösszeg 3,700,000 forintra emelkedett. A bank leszámítolási üzletét is nagy mérvben fejlesztette, amennyiben nemcsak a vele szerződéses viszonyban levő, hanem más vidéki intézeteknek, valamint a fővárosi előkelő czégeinek is nyújtott leszámítolási hitelt sily módon ezen üzletág forgalmát 27,000,000 forintra emelte. A r e p o r t - ü z l e t, valamint a rendes bank- és tőzsde üzlet elapszabályainak megfelelően szintén felkarolta az intézet és a jövőben is ezen üzletágak további megfelelő kiterjesztését fogja szem előtt tartani. A bank által finanszírozott vasutak közül az évi november havában a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi helyi érdekű vasut adatott át a forgalomnak. Megszerezte továbbá a bank a lefolyt évben a zólyombrezó-breznóbányai helyi érdekű vasut elsőbbségi részvényeit, amelyek után a vasut az 1897. évben három és háromnegyed százalék osztalékot fizetett. Ezen vasut bevételei a folyó évben emelkedőben voltak. Ugyancsak megvette a bank a kis-küküllő-völgyi helyi érdekű vasut elsőbbségi részvényeit,

mely vasutvonal 101 kilométer hosszú; e vonal egy része az év első, másik része az év második felében adatott át a forgalomnak. Mindezen üzletek tetemes része az év első hónapjaiban jött létre, úgy, hogy a bank szükségét látta, az általa megszerzett követelések alapján négy és fél százalékos járadékjegyeket forgalomba hozni. Az intézet 12 millió korona névértékű járadékjegyet adott el egy, a bécsi Union-bank által vezetett konzorciumnak, amely e czimleteket az év július vége felé bocsátotta nagy sikerrel nyilvános aláírás alá. Azóta ezen járadékjegyek keresett tőke elhelyezési érték-papírok lettek és a bank által további új tételek adtak el. Bár az üzleti viszonyok a lefolyt évben a nagy gazdasági depresszió és a belpolitikai viszonyok rendezetlensége miatt keletkezett elkedvetlenedés következtében igen kedvezőtlenek voltak, mégis sikerült a banknak eddig is tanúsított óvatosságának szem előtt tartásával kedvező eredményt elérni, úgy, hogy a múlt évi 180,000 forintnyi nyereség-át hozat igénybevétele nélkül öt százalék osztalékot fog részvényeseinek juttathatni, s e mellett tartalékalapja javára is tetemes összeget fordíthat.

Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvénytársaság a lefolyt évben élénk tevékenységet fejtett ki és folyó üzletének fokozatos fejlesztése mellett üzleti körének kiterjesztésére törekedett. Ambar az elmúlt évet kedvezőtlenül befolyásolták az általános gazdasági viszonyok és a takarékpénztár e körülményből kifolyóan óvatossággal járt el üzleti tevékenységében, szorgoságával sikerült a rendszeres üzleti körét kitágítania és a részéről kultivált minden üzletágban nagyobb forgalmat elérnie. — A leszámított váltók összege 27,000,000 forintra rug (8 millió forinttal magasabb, mint 1897-ben) és a váltó-tárca állománya az év végével 3-5 millió frt. A lombardelőlegek állománya körülbelül 4 millió forint. A betétek következetesen emelkedtek és a 6 millió forintnyi összeget túlhaladják. A kézi zálogüzlet ebben az évben is emelkedő irányban fejlődött és a forgalom jelentékeny növekedését tünteti föl, aminek következtében ez üzletág jövedelmezősége újlag emelkedett. A zálogkölcsönök állománya az év végével 2,600,000 forint, a forgalomban levő zálogpénztári utalványok pedig 1,785,000 forintot tesznek. A kézi zálogüzlet eddigi kedvező fejlődése biztossággal arra enged következtetni, hogy ez az üzletág további fokozatos fejlődés elé néz. A magyar kir. szabadalmazott osztályországi részvénytársaság, amely vállalatban a takarékpénztár kiváló mértékben érdekelve van, első üzletévben a várakozásoknak teljesen megfelelő eredményeket ért el, amelyekben a takarékpénztár részesedése arányában partícipiál. A takarékpénztár magára vállalta a 71 kilométer hosszúságú, stratégiai és közgazdasági szempontból egyaránt fontos Arvavölgyi vasut finanszírozását és ezt az üzletet előreláthatólag a jövő esztendőben fogja lebonyolítani. Ezenkívül fel kell említenünk a takarékpénztár részesedését a Dresdner Bank vezetésével mellett fennálló és a Budapest-Esztergom-Füzitői helyi érdekű vasut részvényeinek megszerzésére alakult szindikátusban, ugyancsak részvételét a Bolgár osztályországi szindikátusában. Az e részesedésekből a takarékpénztárt megillető nyereség részben a lefolyt üzletévnek esik javára, részben pedig későbbi elszámolásra vár. Alapos kilátás van reá, hogy a tartalékalapok bőséges dotálása után a tavalyit meghaladó osztalék fog kiosztásra kerülni.

Közlekedés.

„Stótok” Balatonfürdő-részvénytársaság. E társaság ma tartotta közgyűlést b é l a v á r i B u r c h a r d t K o n r á d elnöklése alatt. Az igazgatóság jelentése szerint az üzlet a kellemetlen időjárás daczára is kielégítőnek mondható eredménnyel zárult. Az előző évekből származó 6705 forint 93 krajczár veszteség-egyenleget sikerült az idei 5799 forint 7 krajczár nyereséggel 906 forint 86 krajczárra leszállítani. A közgyűlés a kimutatott 5799 forint 7 krajczár nyereséget a múlt évi 6705 forint 93 krajczár veszteségi egyenleghől levonja s a maradó 906 forint 86 krajczár veszteséget új számlára írja. A felmentések megadása után megejtették a választásokat.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, december 29.

Az évforduló küszöbén.

Hetek óta halljuk a börzén, hogy most, december vége felé, pang az üzlet. Így szokott ez lenni minden évben. De majd az új évben fellendül ismét a forgalom. Akkorára a spekuláció csak felhagyja mostani tartózkodását, a fogyasztás szintén nekifekszik a vásárlásnak, a lisztüzlet valószínűleg élénkül, sőt az export is kifejt bizonyára némi tevékenységet. Egyszóval, a tőzsde biztatja

magát: jó reménységgel terhes. Csak szednek már le a falról azt a kopott, elnyűtt 1893-iki kalendáriumot és aggatnak ki a szüzsies frissességben pompázó 1899-iki naptárt, majd felpezdül aztán ismét az üzlet. Benne van már az ember természetében, hogy az idők méhében rejülő új esztendőtlől, az ismeretlentől, jót várnak. És ez helyesen van így!

Más kérdés azonban, hogy az optimista remények be is fognak-e teljesülni. Alig. Mi a Szilveszter-éjnek konjunkturát hozó és árakat befolyásoló varázsától nem tartunk sokat. Sőt éppen semmit! Januárban csak olyanok lesznek a mérvadó tényezők, mint mostan, az öreg esztendő lepergő utolsó napjaiban. Azokat a naptár után igazodó tendenciákat, egyáltalában az előre avizált fordulatokat — akár csak a bemondott revolúciókat — nem vesszük túlkomolyan, legfeljebb annyiban méltatjuk figyelemre, hogy — régi tapasztalat szerint — ép az ellenkezője szokott ilyenkor beállani.

Ez végre természetes is. Most például türelmetlenül várják a hausseisták, hogy január első hetében felverik legalább is tíz forintra a márcziusi buza árát, akkor aztán majd szépen eladják a kötéseket. Ennek folytán az üzlet aztán tényleg valamelyes impulzusban részesülne, például ha magasabb külföldi jegyzések érkeznek, — nem lenne se szeri, se száma az eladóknak és ilyformán csirájában megfojtanak a szilárdulási bajlamot. Egyébként sokszor láttuk, hogy például amerikai haussejelentés nálunk — éppen az említett okból — egyenlegként árcsökkenést eredményez.

Eltelkintve ettől, határozottan szűkölködik az üzlet az áremelkedési szülő dispozicióban.

Nézzük csak a malmokat. Nem sokat, de valamit mégis konyitanak hozzá. Ha a lisztgyárak már most csak sejtenék is, hogy a jövő hónapban élénkíthetne a forgalom, okvetlenül jobban nekilmelegednének a vásárlásban. Mert az a kitétel, hogy a malmok decemberben leltározanak, hogy ennél fogva arra fektetik a főszűrt, hogy raktáraik kiürüljenek, ez oly frázis, amelyet már évtizedek óta ezidőtájt mindig kolportálnak és amelynek nincsen semmi, de éppen semmi *raisonabilis* alapja. A malom megcsinálja az inventuráját, legyen akár ezer, akár százezer métermázsas buzája a magazinban. Még csak több munkája sincs vele. Hisz ott a raktárkönyv. Nem volna-e neveltséges, ha például a Hitelbank, a könnyebb mérlegelés szempontjából, az évforduló előtt kiürítene értékpapír-portefeuilljét?

Vagy az üzérkedés! Ha komolyan hinnék, hogy januárban lesz valami mozgalom, bizonyára mindegyike a gabonacsarnokban levét hűtő spekulánsoknak okosabb akarna lenni a másikkal és úgy kombinálna, hogy minék is várjon addig, amíg mindnyájan keresik a buzát. Jó lesz előre dolgozni és most minden feltűnés nélkül beszerezni a kötéseket. Az árak dehogy is töpörödnének ily dispoziciónál mindjárt össze, ha a kábel nem lők egyet minden reggel a konjunkturán. Dehát mondjuk, nincsen meg a kellő hangulat a szilárduláshoz. Jelenleg nincs! Talán... majd azt mondtuk volna, hogy talán újév után javul a helyzet!

A mai készáruüzletben kevés forgalom volt, az árak nem változtak.

Buzából elkelt kocsiakománnyokban mintegy 10.000 métermázsas. Azonkívül eladtak egy tétel tiszavidéki búzát (6000 métermázsas 79.3 kilogrammos minőségűt), amelynél az elért ár (10 forint 82 és fél krajczár) némi feltűnést okozott. Dehát ily sporadikus jobb eladásokból az üzlet irányzatára semminő következtetés nem vonható.

Rozsért 8.05—8.25 forintot, árpáért 6.20—6.40 forintot, zabért 5.90—6.20 forintot, tengeriért 4.45—4.55 forintot fizettek.

A határidőpiacon a buza kurzusai 5 krajczárt, a rozse és zabé 3 krajczárt, sőt — horribile dictu — a tengeri is 5 krajczárt vesztettek.

Amerikában $\frac{1}{2}$ centig terjedő árcsökkenést jelentettek. A Bradstreets által kontrollált ezer piacz készlete kitelt

ezer bushelben			
	o héten	a múlt héten	különbség
buzában	52.249	52.956	— 707
tengeriben	26.151	25.075	+ 1076

Délután Liverpool $\frac{1}{2}$ pennys olcsóbbodást jelzett. Berlinben, Londonban, Párisban alig változtak az árak.

Előfordult készára-eladások.

Buza. *Tiszavidéki*: 100 mm. 79.5 k. 10.75 frton, 500 mm. 79.5 k. 10.77.5 frton, 6000 mm. 79.3 k. 10.82.5 frton, 400 mm. 78.5 k. 10.70 frton, 100 mm. 78.5 k. 10.35 frton üszkös, 200 mm. 77.8 k. 10.35 frton üszkös, 100 mm. 77 k. 10.47.5 frton vegyes, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 300 mm. 78.4 k. 10.75 frton, 100 mm. 77.5 k. 10.45 frton sárga, 100 mm. 76.7 k. 10.45 frton sárga, 300 mm. 77 k. 10.45 frton sárga, 300 mm. 76.5 k. 10.65 frton, mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 78 k. 10.30 forinton 300 mm. 77 k. 10.40 forinton mind három hónapra.

Raktári: 2300 mm. 79 k. 10.60 frton, három hónapra.

Zab: 100 mm. 6.07.5 frton, 200 mm. 6.05 forinton, 200 mm. 5.45 forinton, 100 mm. 5.82.5 frton, készpénzfizetés mellett.

Rozs. 100 mm. pestvidéki Budapest par. 8.15 forinton, készpénzben.

Tengeri. 100 mm. Budapest par. 4.45 forinton, készpénzben.

Árpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	6 vagy új	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
		hektoliterenként súly kilogrammban	frtől frtig	hektoliterenként súly kilogrammban	frtől frtig
Buza	o tiszavid.	74	—	75	10.05 10.20
		76	10.25 10.35	77	10.40 10.45
		78	10.50 10.60	79	10.65 10.70
		80	10.75 10.80	81	—
" pestvidéki	74	—	75	10.10 10.15	
	76	10.20 10.30	77	10.35 10.40	
	78	10.45 10.55	79	10.60 10.65	
	80	10.70 10.75	81	—	
" fehérm.	74	—	75	10.05 10.20	
	76	10.25 10.35	77	10.40 10.45	
	78	10.50 10.60	79	10.65 10.70	
	80	10.75 10.80	81	—	
" román	78	8.45 8.50	79	8.65 8.70	
roz	o elsőrendű	70—73	8.25 8.30		
		másod.	—	8.15 8.25	
árpa	o takarm.	60—62	6.10 6.40		
		szezfőz.	62—64	6.70 7.50	
zab	uj	39—41	5.70 6.05		
tengeri	o hánsági	—	5.55 5.60		
		másnemű	—	5.50 5.55	
" o	kaposzta	—	—		
		másnemű	—	—	

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Déli tőzsde zárata			
	Határidő december 29-én	december 28-án	december 28-án	Leszámlolt árfolyamok
buza	o márczius	9.70	9.71	9.76 9.77
	o április	9.50	9.52	9.57 9.58
	o október	—	—	—
roz	o márczius	8.26	8.28	8.31 8.33
	o április	—	—	—
	o október	—	—	—
tengeri	o május	4.94	4.95	5.00 5.02
	o november	—	—	—
	o október	—	—	—
zab	o márczius	5.89	5.91	5.90 5.92
	o október	—	—	—
	o november	—	—	—
repcze	o augusztus	12.30	12.40	—

Előfordult határidőkötések.

Dél előtt. *Buza* márczius 9.73—72—74—9.70 forinton, április 9.54—56—9.51— forinton. *Rozs* márczius 8.28—26 forinton. *Tengeri* május 4.97—4.99—4.94 frton. *Zab* 5.90.

Délután. *Buza* márczius 9.69—70—9.71 forinton, április 9.50—9.52 forinton. — *Rozs* márczius 8.26—8.27 frton. *Zab* márczius 5.90—5.91 forinton. *Tengeri* május 4.94—4.95 forinton. *Repcze* aug.-ra 12.30—12.40 frton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 147600 mm. Rozs 11600 mm. Árpa 70300 mm. Zab 42300 mm. Tengeri 7600 mm. Liszt 9200 mm.

Raktárház: Buza 76044 mm. Rozs 4971 mm. Árpa 906 mm. Zab 4152 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 1235 mm.

Silos: Buza 39000 mm.

Gabonaforgalom:

1898. december 28.

	érkezett	elszállított
	métermázsas	métermázsas
buzából	10870	—
rozsból	—	—
árpából	—	600
zabból	606	40
tengeriből	310	300

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, december 29.

A mai tőzsde szilárd irányzattal indult, de az üzlet folyamában a hangulat gyengült. A helyi piacson Ipar és kereskedelmi bank, Pesti magyar kereskedelmi bank, Salgótarjáni részestültek ügyelemben.

Az *előtőzsdén*: Magyar hitelrészvény 394.50 395.10, Osztrák hitelrészvény 363.70—364.70, Osztrák-magyar államvasut 367.70—368.20, Villamos vasut 231.50—231.75, Rimamurányi 294.50 295.50, Ipar- és kereskedelmi bank 101.75, Általános közzönbánya 99—99.50.

A *déli tőzsdén előfordult kötések*: Salgótarjáni 623—626, Közúti vasut 373.75, Villamos vasut 230.25—232, Magy. hitelrészv. 392.80 393.75, Magyar leszámítoló bank 262—263—262.25 Rimamurányi 294.10—293.75, Osztrák hitelrészvény 364.55—363.60, Osztrák-magy. államvasut 368.—366.75, Magyar jelzálogbank 248.25—246.50, Kereskedelmi bank 1440, Ujlaki 239—242, husz frankos arany 9.57, Magyar ipar és kereskedelmi bank 102.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 forint, 8 napra 4.50—5.50 frt, január utóljára 9.—10.— forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	decz. 29.	decz. 28.
Magyar aranyáradék	120.50	120.50
Magyar koronajáradék	97.70	97.70
Magyar hitelrészvény	394.50	394.50
Magyar ipar és keresk. bank	102.—	101.75
Magyar jelzálogbank	246.50	247.75
Magyar leszámítoló bank	262.25	263.25
Rimamurányi vasut	294.—	294.—
Osztrák hitelrészvény	363.70	363.60
Déli vasut	64.50	64.50
Osztr.-magyar államvasut	366.75	367.50
Közúti vaspálya	373.—	393.—
Villamos vasut	230.50	231.50

Délután 4 órakor zárulnak:

	decz. 29.	decz. 28.
Osztrák hitelrészvény	362.90	363.40
Magyar hitelrészvény	393.40	394.50
Osztr.-magyar államvasut	366.30	367.75
Leszámítoló bank	262.—	263.25
Rimamurányi vasut	292.75	294.—
Közúti vaspálya	372.70	373.50
Villamos vasut	230.—	232.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK

Budapest, december 29. *Zsiradék* ára változatlan. Első minőségű városi disznózsír 54.— forint és három darabos szalonna 48 forint métermázsánként. *Szilva* és *Szilvaiz* üzletellen.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilogrammonként	
	Pénz	Áru
Disznózsír	ingyen hordó	54.—
	ingyen hordó	54.—
Szalonna	ingyen hordó	48.—
	ingyen hordó	48.—
Szilva	ingyen hordó	12.50
	ingyen hordó	12.50
Szilvaiz	ingyen hordó	14.—
	ingyen hordó	14.50
Közúti vaspálya	ingyen hordó	372.70
	ingyen hordó	373.50
Villamos vasut	ingyen hordó	230.—
	ingyen hordó	232.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, december 29. A vásári forgalom: Használt forgalom lanya, árak változatlanok. Baromfi-nál lanya, árak csökkentek. — Halban élénk, árak emelkedtek. Tej és tejtermékek lanya, árak változatlanok. Tojásnál lanya, árak csökkentek. Zöldségnél lanya. Gyümölcsnél lanya, árak változatlanok. Fűszereknél lanya. Időjárás borult, hideg. A központi vásárcsarnokban nagyjában eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabús hátulja I. 52-56 frt. II. 46-52 frt. Birkabús hátulja I. 38-40 frt. II. 31-38 frt. Borjúus hátulja I. 64-68 frt. II. 55-64 frt. Sertésbús Isorendű 8-59 frt, vidéki 40-44 frt (Mindén 100 kilónként). Kolbász füstölt 64-80 kr (kilónként). Sertészsír hordóval 550-560 frt (100 kilónként). — Baromfi (616). Tyúk 1 pár 90-120 frt. Csirke 1 pár 0.60-1.20 frt. Lud hízott kilónként 46-55 kr. — Különlétek. Tojás I. lála (1440 db) 27.5-30 frt. Sárgarépa 100 kötés — frt. Petrezselyem 100 kötés — frt. Lencse m. 10 kiló 7-9 frt. Bors nagy 100 kiló 7-9 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt. II. 20-30 frt. Vaj I. rendű kilónként 0.55-1.00 frt. Tea-vaj kilónként 1.00-1.20 frt. Burgonya, rózsa, 100 kiló 1.50-2 frt. Hajska. Harcsa (616) 0.30-1 frt 1 kiló. Csuka (616) 70.0-0.50 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.70-0.80 frt.

Szesz.

Budapest, december 29. Finomított szesz nagyban 54.50-54.75. Finomított szesz kicsinyben 55.—55.25. Élesztőszesz nagyban 54.50-55.—, Élesztőszesz kicsinyben 55.25-55.50. Nyersszesz adózva nagyban 53.50-53.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 54.—54.25. Nyersszesz adózatlan (exkt.) 14.—14.25. Denaturált szesz nagyban 21.—21.25. Denaturált szesz kicsinyben 21.50-21.75. A kontingens nyersszesz ára Bpsten 17.75-18.— frt. Az árak 10.000 literfoknint hordó nélkül, avt vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, december 29. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 18.50 forintig kelt el. — Zár-latjegyzés azonnali szállításra 18.25-18.50 forint.

Frága, december 29. Adózott tripló-szesz nagyban 54.—54.25 forint, adózatlan szesz 17.75 frton, azonnali szállításra kelt el.

Trieszt, december 29. Kivitelű szesz tartályokban szállítva román és magyar áru — frt, cseh áru 12 forint 90% hektoliterenkint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, december 29. Az irányzat gyengült. Kötlettel: buza tavaszra 9.62-9.63-9.61 forinton, zab tavaszra 6.13-6.15 forinton, tengeri májuszunusra 5.28-5.27 forinton.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 9.59-9.60, rozs tavaszra 8.36-8.38, tengeri májuszunusra 5.25-5.27, zab tavaszra 6.13-6.15 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, december 29. A mai tőzsdén Ländlerbank, Bustiehradi, Alpési bánya és Hitelrészvények emelkedtek. A déli tőzsdén kulissza értékekben gyengülés állott be, mintán Berlinből alacsonyabb jegyzéseket jelentettek.

Az előtőzsdén. Osztrák hitelrészvény 363.50-364.75, Anglo-bank 156.—156.25, Unionbank 295.50-296. Osztrák-magyar államvasut 367.50-368, Déli vasut 64.25-64.50, Tramway 564-567, Török dohány 125.—126, Alpési bánya 194-196.—, Prágai vasipar 962.—968.—, Fegyvergyár — Osztrák koronajáradék 101.80, Török sorsjegy 581.0-58.60, Német márka 59.— forinton.

A déli tőzsdén Osztrák hitelrészv. 363.75, Anglo-bank 156.—, Bankver. 267.—, Union-bank 295.50, Ländlerbank 239.—, Osztr.-magyar államvasut 366.62, Déli vasut 64.25, Elbevolgyi vasut 261.50, Északnyugati vasut 244.—, Török dohányrészvény 125.50, Alpési bánya 194.50, Májusi járadék 101.40, Török sorsjegy 58.10, Német márka 59.—, Fegyvergyár 194 forint.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2%-os papírjáradék 101.60, 4-2%-os ezüstjáradék 101.40, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.70, Osztr. koronajáradék 101.75, 1860. sorsjegy 140.—, 1864. sorsjegy 193.50, Osztrák hitelsorsjegy 202.—, Osztrák hitelintézeti részvény 363.25, Angol-osztrák bank 155.—, Union-bankrészvény 295.50, Bécsi Bankverein 266.75, Osztrák Ländlerbank 239.—, Osztrák-magyar bank 934.—, Osztr.-magyar államvasut 367.—, Déli vasut részvény 64.—, Elbevolgyi vasut 260.50, Dunagőzhajózási részvény 448.—, Alpési bányarészvény 194.50, Dohányrészvény 124.—, 20 irankos 9.56, Császári kir. vert arany 5.71, Londoni váltóár 120.65, Német bankváltó 59.02, Tramway 563.—. — Az irányzat nyomott.

Bécs, december 29. A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 363.—, Anglo-bank 156.—, Bankverein 266.50, Union-bank 295.50, Ländlerbank 238.75, Osztrák-magyar államvasut 366.62, Déli vasut 64.—, Elbevolgyi vasut 261.25, Észak-nyugati vasut 244.50, Török dohányrészvény 124.—, Alpési bánya 194.50, Májusi járadék 101.60, Török sorsjegy 58.10, Német márka 59.—, Német márka ultimóra 58.98 forinton.

Frankfurt, december 29. (Zárlat.) 4-2%-os ezüst-járadék 85.35, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.—, 4%-os magyar aranyjáradék 101.50, magyar koronajáradék 97.80, osztrák hitelintézeti részvény 307.—, osztrák-magyar bank 798.—, osztrák-magyar államvasut 310.25, déli vasut 57.87, bécsi váltóár 169.12, londoni váltóár 204.2, párisi váltóár 809.16, bécsi Bankverein 225.87, Union-bank részvény —, villamos részvény 135.50, 3%-os magyar arany-kölcsön 87.50, Alpési bányarészvény —, 4-2%-os papírjáradék 85.50. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, december 29. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 306.75, Osztrák-magyar államvasut 309.50, Déli vasut 57.50, Alpési bányarészvény —, Bécsi Bankverein —, 4%-os magyar aranyjáradék —. Az irányzat csendes.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. december 29-én reggel 7 órakor

Table with columns: Állomások, Légnyomás, Hőmérséklet, Csapadék, etc. Lists various weather stations and their readings.

Az északiak elrontó depresszió kivül ismét egy újabb mély depresszió jelentkezik Irország partvidékén. A magas légnyomás délen szorult be és mindinkább gyengül. — Ez volt leginkább Francia, Angol- és Németországban; újabb esőzések keletkeztek Itália környékén (másodlagos dejrész) követezként y.). Csak a kontinens délkeleti része maradt mentes a csapadéktól, ahol a fagy is tart a magat, míg egyebütt az idő enyhe. Hazánkba a hőmérséklet érezhetően emelkedett, kemény fagy már csak Erdélyben volt. Nyugaton kevés csapadék esett. Helyenkint csapadékos idő várható, fagypont körül hőmérséklettel.

VIZÁLLÁS.

— Deczember 29-én. —

Table with columns: Feljő, Vizmérséklet, Vízállás, Árnyék, etc. Lists water levels and temperatures at various locations.

Mélt magyarázat: * = Jéges víz, + = Úfolyott, — = Aludt, < = Áradt, > = Apadt, ? = kétszeges.

Megjegyzések: Helyenkint jelentéktelen csapadék volt; maximum hőmérséklet 5 mm. A Duna Lézáná Zimonyig apad, a többi helyeken árad. — A Tisza M. Széctől, Csapnán és Szolnoki Szevedig árad, egyebütt apad. — A Dráva és Száva apadnak, Zákány és Gurkulinél csakéy áradás mutatkozik. A jég zápfik helyenkint a Duna, Rába, Dráva, Mura, Tisza, Bodrog, Ondava, Körösök és Maroson. A jég áll helyenkint a Rábán, Tiszán, Szamoson, Bodrogon, Sajón, Hernádon, Kőrösökön, Maroson és Bögán.

Felölös szerkesztő: Kálnoki Izidor.

Most a Könyves Kálmán Magyar Irodalmi és Könyvkereskedési r.-t. kiadásában (VIII., Kerepesi-ut 17.) Margitay Tihamér-nak két legsikerültebb genre-képe Az első beteg és A vesztett játszma

Ez a két remek kivitelű színnyomatu kép 10 1/2 cm. széles aranyozott keretben havi részletfizetésre is kapható.

A képek nagysága passe-partoutal 14/50 centiméter. A sajtó nyilatkozata a képekről: Igazán becsületére válnak a Könyves Kálmán-nak. A képek a legjobb reprodukciók közül, valók, melyek valaha Magyarországon forgalomba kerültek.

Margitay Tihamérnak, a népszerű művészek az Első Beteg és a Vesztett Játzsma című festményének reprodukciója a modern reprodukáló művészet és technika vívmányaival elkészítve oly kitünően sikerült, hogy alig lehet az eredettől megkülönböztetni.

E remek képek jóval olcsóbbak a hasonló nagyságú külföldi reprodukcióknál, amelyek sem színeik élénkségével, sem pedig az eredetthez való hűségükkel nem versenyezhetnek. Esti Ujság A modern reprodukáló művészet meglepő hűséggel adta vissza az eredeti festményeket. Budapesti Napló. Az új reprodukált képek igazán művészi becsütek, mesteri munka számba mennek és díszet a legegánsabb szalonnak is.

Aló lírott ezennel megrendeli az „Országos Hirlap” által a „Könyves Kálmán” magyar irodalmi és könyvkereskedési részvény-társaságtól, Budapestben, VIII., Kerepesi-ut 17. sz. a következő képeket a) utánvéttel b) az alant jelzett havi részletek mellett. Fizetendő Budapeston. Ar Havi részlet Margitay: Az első beteg. Passe-partout-val, 10 1/2 cm. széles, aranyozott keretben 18.50 1.— A vesztett játszma. Passe-partout-val, 10 1/2 cm. széles aranyozott keretben 18.50 1.— összesen frt krét, 189 hó-tól kezdődőleg Budapeston havonként fizetendő frt kros részletfizetések kötelezettsége mellett. A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjék a társaság az esedékes összeget postai megbízás utján, a postaköltség hozzászámítása mellett, beszédni. A postai megbízás be nem váltása esetén a részletfizetés kedvezmény megszűnik és a képek teljes vételára esedékessé válik. Az első részlet a szállításkor utánveendő. Lakhely és kelet: Név és állás: Ezen rendelő-lap levelező-lapra ragasztandó vagy borítékba teendő és az „Országos Hirlap” címére küldendő.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. december 29-én.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Különböző vállalatok'. Each entry lists the instrument name and its corresponding price in 'pénz' and 'ár'.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP hölgyközönségéhez!

Megjelent

a legszebb divatújság, a

FRANCZIA DIVATLAP

az „Országos Hirlap” divatlapja.

Szerkeszti: WOHL JANKA.

A „Francia Divatlap” egy szerkesztésében mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A Francia Divatlap havonként kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg; terjedelme számonként 13 oldal; minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a gyermekdivatra és a kézimunkákra; nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatódó regényt közöl, mely könyvkiadásában nyomtatva évenként két kötetet ad; képes divatrésze teljesen Párisban készül; minden számban külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színyomata képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színyomata képeket; minden második számához ingyen adunk egy életnagyságu kivágott szabásmintát; a „Francia Divatlap” az összes magyar divatlapok közt a legolcsóbb.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr., félévre 1 frt 80 kr., negyedévre 90 kr. Kedvezmény az Országos Hirlap előfizetőinek!

A „Francia Divatlap” előfizetési ára az Országos Hirlap előfizetőinek: Egy évre 3 forint, félévre 1 forint 50 krajczár, negyedévre 75 krajczár.

Az Országos Hirlap és Francia Divatlap együttes előfizetési ára: Egy évre 17 frt, félévre 8 frt 50 kr., negyed évre 4 frt 25 kr., egy hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatalában, VIII., József-körút 65.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1898. péntek, december 30-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 233. Havi bérlet 27.

**Rosenkranz és
Güldenstern.**

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Klapp Mihály. Fordította: Gergelyi.

Személyek:

- Liebenstein Ernő
- Rosenkranz Klenborn
- Clarisza Döring
- Vilma Szallenberg
- Schmählich Ernő
- Egy angol Schleich
- Charles Gertrud
- Pinczer
- Borosényi Dezső
- Nadai Leodvayné
- Castlag T. Szilárd
- Vizvári M. M. száros
- Zilahy Ujházi
- Nadai B. Körösmezzei
- Latabár Faludi
- Dóry M. Magas

Kezdeté 7 órákor

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 150. Havi bérlet 18.

Fumagalli Leo vendégfelléptével

Don Juan.

Opera 2 felvonásban. Zenejét szerzte Mozart. Amadé. Szövegét írta: Da Ponte. Fordította: Szerdahelyi J.

Személyek:

- Don Gonzalo Donna Anna
- Don Ottavio Don Juan
- Donna Elvira Leporello
- Masetto Zerlina
- Ney D. Vasquez
- Arányi Fumagalli
- M. Rotter Szendrői
- Hegedűs Abrányiné

Kezdeté 7 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ

Diákkisasszonyok.

Operette 3 felvonásban. 4 képből írták Garout és Cottens. Fordította Makai Emil. Zenejét szerzte Louis Varney.

Személyek:

- Eleanóra Marguerite
- Daisy Pelopidas
- Griffard Antoinette
- Báró Cossu Paupou
- Van Houten Lucien
- Georges Eduard
- Calicot jegyző
- Comembuis Comembuisné
- Javotte, szobalány
- M. Csatai Blaha S. Kéry R. Németh Ujvári
- Z. Párdy Solymosi
- Gyasi M. Tollagi
- Szirmai Vidor
- Kovács Kiss M.
- Lubinszky László
- Harmath

Kezdeté 7 órákor.

Színházi műsorok a 15. oldalon.

TÉLI KIÁLLÍTÁS

az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat városligeti Műcsarnokában

1898. december 1-től 1899. január 15-ig.

Nyitva reggel 9-től délután 4-ig.

Összefüggően este 6-11-ig villamvilágítás mellett sálakapucny

Buffet.

Belépti díj egy korona.

Vasárnap d. u. 5 órától 8 óráig villamos világítással a rendes belépő-díj mellett.

Képes tárgymutató ára 30 kr.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zerba.

VIGSZÍNHÁZ.

577. szám. 587. szám.

Ermete Zaccorinek és társulatának harmadik vendégjátékai

IL Padrone Delle Ferriere.

(A vasgyáros.)

Dramma in 4 atti di Giorgio Ohnet.

Személyek:

- Filippo Clara di Beauclieu
- Atenaide di Prefont
- Suzanna Brigida
- Moulinet di Bligny
- Bachelin di Prefont
- Ottavio Generale
- Gobert II prefetto
- Il dot ore Di Pontac
- Giovanini
- Zaccorini Mazzoni
- F. Nipoti E. Blotati E. Castro
- O. Varini E. Rissone
- Pianconetti D. Capelli F. Nipoti S. Ciani
- Bordicani V. Pisci G. Rissone F. Sabatini A. Rissone
- Riccianini V. Rissone

Kezdeté 7/8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Másodszor:

A bolond.

Énekes legenda 3 felvonásban, egy nyílt változatban, Madányay Dezső meséjéből írta: Rákosi J.

Zenejét szerzte: Fekete J.

Személyek:

- Deli Ivay Pimpó
- Firicska Fehérke
- Kékike Elák
- Böngér Csudamér
- Dirigó Bimbo
- Bimbó
- Szentmiklóssy Szilágyi
- Haller Imma
- Rózsa Lili
- Hárai Jenő
- Kalmár
- Rézsalagyi
- Óhry Zsuzsa
- Boros E.
- Székely Kemenczoni

Kezdeté 7 órákor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Keressd a szived.

Dráma. Írta Jókai Már.

Kezdeté 7 órákor.

Belégzési kurák
orr-, gégé-, torok- és mellbetegeknek, gleichenbergi minta szerint berendezett

belégzési intézet József-körút 10.

Dr. Ziffer gleichenbergi füüdörvos szakserü vezetése mellett. Felvétél 10-12 és 3-4-ig. A felvett betegek a nap bármely szakában használhatják.

Uj évre!
GÉCZY FERENCZ
Budapest, IV., Városház-tér 2.

Ajánl friss lövetü fázánokat, foglyokat, öz-czombokat és gerinczet, pörkölt vadsertést kimérve, idej hizott pulykák, kappanok és egyéb ünnepélyekre szükséges czikkokat. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Veszek uradalmihajtó vadászaton elejtett mindenemü

VADAKAT
(hizott baromfit és friss tojást.)

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Köllly egyetemi tanár urak által gyógyezelokra ajánlott

„Góliát-Malátasöre

idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használhatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és eloléz

reklamációkat,

megszerez atyveleket, idelölti násilásra engedélyeket, eljár a fizet urak és önkéntesek összes személyes ügyében, konvertál és becszoz a fizet urak részére házassági óvadékokat stb. a Dominko János v. csász. ez kir. szárazo: tulajdonal képező

Katonaügyi iroda
Budapest, VII., Kerpesi-ut 6. sz.

COGNAC

Tricoche & Co.
Alapított 1820-ban.

Franciaország legelőkelőbb köreiben használt gyártmányát ajánlja eredeti palackokban

Kintzly Gyula

fűszer- és csemege üzlete
Füüdö-utca 4. Füüdö-utca 4.
Telefon szám 76.

UJÉVRE

gyermekeknek a legjobb és legolcsóbb

Az En Ujságom

képes gyermek-hetilap.

Szerkeszti: **PÖSA BÁCSI.**

Az első számot karácsony estére minden előfizető megkapja. Az En Ujságom a gyermeknek a legkedvesebb karácsonyi ajándéka, az egész ünnepen át mulat a sok mesével, verssel, tréfával, képpel és tudja, hogy minden vasárnap új meg új öröme lesz az 8 aranyos újságával. Januárban minden előfizető gyönyörű naptárt kap ingyen az 1899. évre.

Előfizetési ára negyedévre 1 forint.
Előfizetés küldendő postautalványon
Az „En Ujságom“ kiadóhivatalába
Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

Fiatal leányoknak

a legjobb és legolcsóbb

MAGYAR LÁNYOK

képes hetilap fiatal lányok számára.

Szerkeszti **TUTSEK ANNA.**

Karácsony estére minden előfizető megkapja az első számot és kedvesebb ajándékkal nem igen lephetjük meg a fiatal leányt, a kinek olyan nehéz jó olvasmányt adni. A karácsonyi szám az egész ünnepen való érdekes olvasmányt nyújt és örömet okoz neki minden vasárnap, a mikor beköszönt hozzá az 8 lapja. Az első számban rendkívül érdekes s tanulságos pályázatot tüztünk ki.

Előfizetési ára negyedévre 1 forint 50 kr.

Előfizetés küldendő postautalványon a „MAGYAR LÁNYOK“ kiadóhivatalába, Andrassy-ut 10. sz.

A címzésnél kérjük Andrassy-ut 10. írti.

Huzás már jövő héten.

Főnyeremény 100.000 korona

Ára 1 korona

Megrendeléseket újságíró sorsjegyekre pontosan eszközöl:

Mayer és Linzer k. m. kir. szakk. osztály Budapest, IV., Koronaherceg-utca 10.

Leghíresebb bel- és külföldi gyártmányu zongorák, pianók és harmóniumok a zenepalotában

Steinberg Armin és Testvére

cs. és kir. udv. szállítók zongora-termeiben
Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút) sarkán.
Nagy kölcsonzó intézet Zongorahangolási és karbantartási évi bérletek a fővárosban.
Egyszeri hangolás 2 frt.

Az UJ IDŐK

HERCZEG FERENCZ

lapja kitünő és változatos tartalommal, művészi illusztrációkkal jelenik meg. Színes és egyszerű műmellékletei a bekeretezésre érdemesek. Februárban is egy gyönyörű 8 színben nyomtatott műlapot ad. Az új negyed újévkor kezdődik, de az új előfizetők a gyönyörű karácsonyi számot, valamint az Erzsébet királyné díszes emlékfüzetet ingyen kapják. Az UJ IDŐK minden ízében a magyar család lapja, szóra-koztatója.

Negyedévre 2 forint.

Kiadóhivatal: Andrassy-ut 10.

Színházi műsorok.

	Magyar Színház	N. Kir. Operaház	Vígjáték	Művész	Magyar Színház	Vár Színház
Szombat	A: apások	Babatündér	A tekenősbéka	Diakissaszonnyok	A bolond	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	Gyimesi vadvíg	Aranylakodalom	—
Este	Himfy dalai	Hunyadi László	—	Szilágyi asszony	B. A. L. E. K.	—

BUTOROK

legelőcsőbb bevásárlási forrása, szolid, lelkiismeretes kiszolgálás mellett

Nemes és Lengyel

kárpitos és asztalos-butortelepe

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 6. l. em.

Huzás már jövő héten.

ARA CSAK 1 korona.

Megrendeléseket az újságírók-sorsjegyekre pontosan eszközöl:

Mészáros Miklós

A m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárútlója
Budapest, Nádor-utca 5.

Főnyeremény 100,000 korona.

Minden sorsjegy 6 huzásra érvényes.

Schlick-féle

vasöntöde és gépgyár részvény-társaság
BUDAPEST.

Gyár és irodák: Külső Váci-ut 29-37.

telemek berendezése, zsilipek, átereszek, felvonó-gépek, tartányok, csövek, „Reform“ víz tisztító-készülék (Popolka találmánya).
Vasúti kocsik, teher- és személyszállításra.

Hengerelt és szögecselt vasgerendák.

Készítményei:

Építési vas munkák, istálló berendezési cikkek, vashidak és tetőszerkezetek, vasöntvények, oszlopok, épület-bádogos munkák, fémdiszítmények, műemlékek szobrok, gőzgépek és kazánok, utihengerek, teljeskörű vízellátás

A szabadalmazott

„FAIRBANKS“-mérlegek

százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőskarral bírnak és a híd minden pontján egyenlően működnek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalom részére a legjobb meggyőződéssel ajánljuk. Gazdasági egyesületek tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár-részvénytársaság.

Budapest, Andrásy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen közp. irodánkhoz Andrásy-ut 14. sz. intézendők.

„Ideg- és nemibetegségek“

elnevezése alatt rejté különféle legfelhagyottabb bántalmak, a vér infektív betegségei, valamint bármely ragyofok gyengeségi állapotok (impotencia) ellen páratlan sikert gyógyhatásai folytán legelőcsőbb ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

Hírneves hidro-elektroterápiai rendelő-intézetét
Budapest,
Teréz-körut 44. sz. l. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul széles, a modern higiénia s orvosi technika előrendű vívmányai színt a kor. szakértő „Katharsis“ gyógyászati alapú naprakész gyógytermekekkel van berendezve és a legelőcsőbb fűzők, gyógykezelés, állandó és teljes gyógyulást biztosít.
Tapasztalt, gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.
Az intézet nyitva d. e. 8-1-ig d. u. 2-8-ig.
Levelekre díjmentesen válaszolunk.
Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Kedvünk bemutatott színelvétel megfizetésére hiteles bizonyítványt folytatva csak negyed-óránál óta fennálló rendelő-intézetünk legelőcsőbb ajánljuk.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az életveszélyes utóbajait, az elgyengült férfiak, magányosok, a hajlakór utókezelésére, németi tüdőfolyást, bérmenyire láttak is, valamint minden női betegséget, melyeknek a magyalfanság egyik főszerepe és bérmenyiséget gyógyít új gyógyászati szerrel, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL

orvos-, sebész-, szemész- és szülészorvos v. cs. kir. oszt. főorvos
Budapest, Belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám-ll. emelet. Bejárati a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtti 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolunk és gyógyszerrekről is tudósítunk.

Nőknek külön váróterem.
Lányok megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelésre.

NÉPSZERŰ OTMUTATÓ.

Már a 19-ik kiadásban megjelent a némi betegségek és ezek egyszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt árát 1.50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft be- küldés mellett bérmentve, vagy 50 kr. utóvét mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A némi élet érdeke. III. Az életveszélyes és az egyszerű magányos IV. Magányosok, magányosok és hugycsőfolyások V. A hajlakór (szifilis), VI. A fehérfolyás. VII. Elgyengült férfiak VIII. Női magányosság. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek megelőzése a postitívus.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legelőcsőbb helyén
azonnal kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában.

VIII. József-körut 66. szám

Kávé-magazin Budapest.

KÁVÉ és TEA

elvámlva és bérmentve teljesen költségmentesen házhoz szállítva, Budapestről vagy Fiuméből.

- 4 1/2 kiló Kuba kávé 6 frt. 50 kr.
- 4 1/2 kiló Mocca kávé 6 frt. 50 kr.
- 4 1/2 kiló Java kávé 6 frt. 50 kr.
- 4 1/2 kiló Gyöngy kávé 6 frt. 80 kr.
- 4 1/2 kiló Portorico kávé 5 frt. 80 kr.
- 1/2 kiló Császár kávé tea 1 frt. 55 kr.
- 1/2 kiló Termelői-tea 1 frt. 95 kr.

egy-egy fajtát külön vagy vegyesen is küld

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-u 4.

Telefon 61-75.
Atmeneti-raktár FIUME.

Igazgatói, cégvezetői

irodafőnöki állást

keres nagyobb vállalatnál kereskedelmileg művelt egyén, kinek ügy minőségben hosszabb gyakorlata van. Ajánlat „K. B. S.“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Csemiczy gyógyszerész

„Radical“

kítunó

Cognac-likörje

0-35 és 0-70 literes üvegekben

Szenes Ede,

Szeidl József

cs. és kir. udvari szállítóknál.

Szimon István

összes üzleteiben.

Vogel Gyula,

Takáts Lajos,

valamint minden jobb fűszer-, csemege-kereskedésben, kávéházban és cukrászdában.

Gyár: Budapest, VI., Szabolcs-utca 4.

Telefon 21-89.

Gyógyszertáram készítményei a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállításokra nagy arany érmeikkel és díszoklevéllel lettek kitéve.

Fontos tüdőbetegeknek.

Az egyedüli bevált szer a tüdő és légzési szervek megbetegedése ellen a Kauten Páter fenyő-kivonat. Biztos siker. Számos elismerő levél előrenyug orvosoktól és előkelő egyenektől. Ára 1 liter 25 frt, 1/2 liter 12 frt 50 kr. 1/4 liter 6 frt 25 kr.

Azonnal felkészítendő szappan eltávolít minden foltot (zsír, szurok, kocsikenőcs, ténia) bármely ruhából. Ára dbonkint világszerte ruha részére 5 korona sőtél ruha részére 2 korona.

Storin rozsdá foltvíz, eltávolít minden rozsdá foltot a fehérműből a szövet rongálása nélkül. 1 üvege 2 korona. Tisztító szereim ártalmatlanságáért és haté saért jótállok. Utasítás ingyen. Vajódi egyedül a készítőnél

BECKER JÁNOS gyógyszerész
BUDA. (Terettközre.) Posta-, vasut- és távirat-állomás.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előfizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári helyegilleték is fizetendő. — Czél szerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szövegére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levélbélyegket beküldeni. Mindenképpen könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. sz. Balasovits György, nagybiztos.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos, füzérekészlete.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szantó Már, dohányüzlete.
- IV. „ Harisch-bazár Dévai József, dohányüzlete.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám Komencsek A. J., dohányüzlete és újságárda.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula, füzérekészlete.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. Well Vilmos, dohányüzlete.
- V. „ Váci-körút 6. szám Korenc Janka, dohányüzlete.
- V. „ Sípöt-körút 22. szám Wollák Zsigmond, dohányüzlete.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám Breuer József, dohányüzlete.
- VI. „ Andrássy-ut 48 szám Kobanczy Ilona, dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Hafner Béla, dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Frensz J., dohányüzlete.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Eszronyi V., dohányüzlete.

s ugyane helyeken mindennemű fevilágosítások készségesen megadatnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Oly csinos, intelligens, fiatal embert keresek, kivel a farsangi mulatságokat végigélvezhetném. Én egy csinos fiatal leány vagyok. Leveleket „Mulassunk“ jelge alatt várok a kiadóba. 7214-1

Kuszártiszt, fiatal, nősülés czéljából levelezni ohajt vagyomos leánnyal, vagy özvegy nővel. Mély discretio. Komoly leveleket „Gentry“ alatt továbbít a kiadóhivatal. 2496-1

Édes kis Mama szeretsz? find nagyon is vágyó-dik — szüntelen utánad. 2513-1

Gorvin kávéház. A hájos hely — lorgnettel — akit tegnap ezen lapra figyelmeztettem, kéretik, hogy „Corvin“ czim alatt e lap kiadóhivatalában címzett levélben velem tudassa vajjon lehetséges-e találkozás: mikor és hol. 2511-1

Bertusom. Aranyos leveledet minden perczben várom, de csak nem akar az megérkezni. Vagy nem kaptad talán meg a legutóbbi levelemet, amelyben azt az igen szép ajándékot köszöntem meg? Én bizton hittem, hogy azonnal fogsz válaszolni. Irj, édeském, rögtön, mert talán semmi sem hiányzik oly nagyon nekem, mint a már megszokott kedves soraid. Irj tehát részletesen helytéről és mindenről sokszor, nagyon sokszor eszokoló M-nak. 7258-1

Ferzig 17 éves barna hajú csinos, fiatal, szellemes gyerekekkel, jogászzal, medikuszal, vagy más etféllel ohajt levelezni. Levelek Vágnyhely posta-restante „Blanche 17“ czimen kéretnek. 2509-1

Sanyikám. Igaz ugyan, hogy már ez a megszólítást sem érdemled meg, de már igen megszoktam. . . . Tehát megtetted azt, amivel fenyegetted! Igen szép dolog és fogadd legőszintébb gratulációmat! Holnap felmelegyek hozzád és légy a legrosszabba elkészülve. Még mindig szeret — Kéked. 7250-1

Róza. Szerencsésen megérkeztem. Az ott eltöltött nap életem legszebb emlékét fogja képezni. Fogadj még egyszer hálás köszönetemet kedvességeért. Adja át üdvözetemet kedves szüleink és R. . . éknak. Jövő hó elején mulatság lesz a klubban. Feljön akkorra? Számtalan üdvözet barátjától S. . . . tól. 7252-1

HÁZASSÁG.

Férjhez menni szeretne egy 20 éves szőke, művelt leány. Hozományja nincs, de van jó állása, 600 frt évi jövedelemmel. Levelek kéretnek „Próba“ jelge alatt a kiadóba. 7220-2

ALLAST KERES.

Egy fiatal 18 éves csinos szobaleány szeretne egy magányos intelligens urnál állást elfoglalni. Levelet „Szorgalmas“ jelge alatt a kiadóhivatalba. 7075-3

Gazdasszonynak, ajánlkozik csinos fiatal leány, ki a házvezetés minden ágában nagy jártassággal bír és eddig is nagy uraságoknál volt alkalmazva. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Igyekvő“ jelge alatt. 7212-3

Kanclióképes leány elszámolásra keres csemege- vagy fűszerüzletet. Esetleg alkalmazást bármily tisztességes üzletben mint felíró- vagy elárusítónőnek. Szives megkereséseket kér „Kauczióképes“ jelge alatt a kiadóhivatalba. 7148-3

Házvezetőnői állást keres helyben vagy vidéken jó családból való izraelita árralány, ki 8 évig mint anyahelyettes egy házban volt alkalmazva. Minden tekintetben megbízható, kitünő bizonyítványokkal rendelkezik, a gyermekeket nagyon szereti. Gazdaságban, háromüteményezésben jártas. Czim a kiadóhivatalban. 7260-3

Gazdasszonyi állást keres egy intelligens özvegy nő, ki a házvezetésben és varrásban jártas és a gyermekeket igen szereti. Szerény igényű. Czime a kiadóhivatalban. 7262-3

Kereskedő segéd, 20 éves jó házból jó bizonyítványokkal, beszél három nyelvet, fűszer- vagy vegyes-kereskedésben alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 7172-3

Házgondnoki állást keres egy kellő biztosítékkal bíró hivatalnok. Bővebbet személyesen. Megkereséseket „Ügyes“ jelge alatt kérek. 6888-3

Heti- vagy időszaki laphoz szerkesztői, vagy munkatársul ajánlkozik kitünő szakember. Esetleg azok expedálását is vállálja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap“ czimen kéretnek. 6792-3

ALLAST KAPHAT.

Helybeli irodalmi vállalat keres ügyes, szakképzett utazókat. Kik e téren már működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványt és ajánlatot „N. O.“ jelge alatt továbbít a kiadóhivatal. 7222-4

Ügyvédi irodába kerestetik keresztény kisasszony, ki németül és magyarul jól sztenografál és szép írása van. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Dr. S.“ jelge alatt. 7204-4

BIRTOK-ELADÁS.

Alföldi birtokomat szeretném elcserélni egy budapesti házért, melyhez egy pár ezer frt készpénzt is adok. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Birtokos“ jelge alatt. 7226-6

ELADÁS.

Fodrász üzlet a főváros legelőkelőbb helyén, melynek igen jó jövedelme van, szabad kézből eladó. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fodrász“ jelge alatt. 7116-8

Butor. Nánán Ignác kártyos- és asztalosbutor egyed. főraktárban VII., Erzsébet-körút 23. sz. Arjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve. 7013-8

Egy új ruganykocsi nagyon olcsó áron eladó, minden üzlethez használható. Czim a kiadóhivatalban. 7042-8

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6760-10

Az Üllői-uton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6828-10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utczai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144-10

Elegánsan butorozott 2 ablakos utczai szoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6830-10

Elegánsan butorozott szoba alkov-val, 25 forintért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6826-10

Utcai butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházzal különbejárattal, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6920-10

KIADÓ LAKÁSOK.

A Népszínház közelében egy szép földszinti lakás, mely áll 3 utcza, 1 udvari előszoba, konyha és fürdőszobából, olcsón kiadó. Szives megkereséseket a kiadóhivatal továbbít „Uri lakás“ jelge alatt. 7210-13

HITEL-PÉNZ.

Ki adna 3000 frtot kölcsön biztos állásu uriembernek, havonkénti részletfizetés mellett. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosan“ jelge alatt. 7196-14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, remnek, egyleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 80 krért Réthy-féle Pemecet-fü-cukorkát. 1537-13

Olcsóbb a házivarrónő! Kitünő szabónő elegáns ruhákat készít 5 frtól feljebb, vidékre s. Czim a kiadóhivatalban. 2423-18

Két intelligens fiatal ember ebédkosztot, esetleg vacsorát is keres egy intelligens családnál a Mária-Terézia kaszánya közvetlen szomszédságában. Szives megkereséseket az úr megjelölésével kérnek a kiadóhivatalba „Elelem“ jelge alatt. 7150-18

Urasági lakás kerestetik a körutak valamelyikén, mely 5-6 szobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből és lehetőleg 2 előszobából álljon. A lakás az I. emeleten legyen. Részletes ajánlatok a kiadóba kéretnek „Földbirtokos“ czimen. 7162-18

huzásra
érvényes
újságírók
sorsjegye
ára csak
1 korona.

Főnyeremény
100.000
korona ért.
5 nyeremény
á 20.000 kor. stb. stb.

Első
huzás
visszavonhatatlanul
már
—jövő
héten.

Megrendeléseket pontosan teljesít:
A Budapesti Újságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kocsuth Lajos-utca 1. sz.